

Cserkezdőszög és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal H-58

Cserkezdőszög 5-10, 0-52

NAPILÓ

Előfizetői ár havi

negyedévre 165 dinár

egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden szombati és
vasárnap esti napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. ÁPRILIS 26.

106. SZÁM

PÉNTEK

Szavak és tettek

Kellog csak golfozni jött át Európába, de, úgy látszik, ez a nemes sport nem köti le annyira idejét és érdeklődését, hogy Baldwin tárgyalásokat ne folytatna külpolitikai kérdésekről, különösen a leszerelésről, amely nélkül a róla elnevezett háborúellenes paktum írott malaszt marad. Az Egyesült Államok volt külügyi államtitkáráról és az angol kormány elnökének tanácskozásairól a sajtót nem informálták, de Chamberlain az alsóházban hozzá intézett kérdésre válaszulva kijelentette, hogy Nagybritannia és az amerikai Unió egyképen a fegyverkezésnek nem korlátozását, hanem csökkentését kívánják. Az angol kormány Gibson javaslatára azt feleli, hogy hajlandó a szárazföldi és tengeri haderő csökkentésére, ha az Unió ugyanezt teszi. — Csak ön után — mondja Anglia udvariasan Amerikának — és ebben a »csak ön után«-ban, amelyet a címzett viszonyoz, lappang a leszerelési probléma megoldásának legnehezebben leküzdhető akadályai.

Tehát korlátozás helyett csökkentés. A laikus közvélemény nincs tisztában ennek a distinkciónak mibenlétével, de bármiféle fogalmi árnyalást készséggel elfogad, csak történiék végre valamely konkrét lépés a leszerelés felé. A gyermek a fontos és nem a név, amelyre keresztek. A világ megnyugvással fogadná az egyes államok fegyveres készletének redukcióját, mint a béke megszilárdulásának zálogát, akár korlátozásnak, akár csökkentésnek hívják. A legfőbb nehézség azonban éppen abból a bizalmatlanságból származik, amellyel az egyik ország a másiknak a szándékait ellenőrzi. A Kellog-paktum aláírása nem itközött akadályba, mert csak elvi megállapodásokat tartalmaz és a konfliktusok fegyveres elintézésének aiját nyitva hagyja. A harcok tényleges gyöngítése ezzel szemben a kölcsönös előékenységgel, megértéssel és barátságos mértékű feltételezéssel, amely a békét megingathatatlan fundamentumra helyezi és ennek a fundamentumnak hiánya miatt vajudik olyan sokáig a leszerelés.

A leszerelési konferenciát előkészítő értekezleten a németek javaslatot terjesztettek elő, amely a városok gáz- és robbanóanyagokkal való bombázásának megtiltását követeli. A javaslat mellett a németeken kívül csak az oroszok, hollandok, kínaiak és svédok szavaztak, míg a francia, olasz, angol, belga, japán, lengyel és spanyol delegátusok kategorikusan állást foglaltak ellene. A tudósok a jövő háborújának borzalmait festik az emberiség horizontjára. A vegyi laboratóriumokban a pusztításnak olyan szörnyetegeit konstruáltak, amelyek pillanatok alatt egész vidékek minden élőlényét kiirtják. A következő háborúban a kémia csodái meg fogják szüntetni a különbséget hadizóna és békés terület között s az agok, nők és csecsemők százezreit teheti majd hősi halottakká egy-egy légitámadás. Van-e érv, elképzelhető-e megfontolás, amely ennek az irtózatossá veszedelmesnek elhárítására irányuló törekvést ártalmasnak bélyegzi? Meggyanusítható-e bármelyik civilizált állam, hogy számításait a hadviselésnek erre a pokoli tökéletesítésére alapítja? És mégsem tudtak ezen a ponton sem egyöntetű álláspontra jutni a leszerelési konferenciát előkészítő megbeszélések résztvevői, mert a lelkek még mindig nincsenek annyira leszerelve, hogy a közös akarat végrehajtási módjaiban és diplomáciai formuláiban megegyezhessenek.

Amerika, amely a *splendid isolation* páholyából szemléli az európai eseményeket, a gázháború eshetőségére is szentimentalizmus nélkül készülődik és májusra kitűzött léggyakorlataival adja tudtára országának világnak, hogy őt erről az oldalról sem érheti meglepetés. A manőverek alkalmával többszáz repülőgép fogja megtámadni Newyorkot azzal a feladattal, hogy minden közönséget és felhőkarcolót szétromboljon. A védelmet hatalmas légitámadás fogja ellátni és a hadgyakorlatokat példátlan arányuaknak tervezik. Mialatt Európa a leszerelésről tanakodik, Amerika szárazon, vizen és a levegőben egyre inkább fejleszti fegyveres erejét, mintegy jelezve, hogy a leszerelés az óvilágban csak szó, szó és szó.

A bolgár kormány elégtételt szolgáltatott Jugoszláviának

A beogradi bolgár követ átadta kormánya szóbeli válaszejegyzékét

Szófiából jelentik: A minisztertanács csütörtökön ülést tartott, amelyen Ljanesz miniszterelnök elnökölt. Az ülésen Burov külügyminiszter beszámolt arról a két látogatásról, amelyet Nesies Ljuba Jugoszlávia szófiái követe nála tett. Burov ismertette azokat a követeléseket, amelyekkel kormánya nevében Nesies követ hozzáfordult. A követelés lényege, hogy

a bolgár kormány nyilatkozatban jelentse ki, hogy a Pavelics és Cseresec értekezések rendezett tüntetésekről nem volt tudomása és hogy azokban hivatalosan nem vett részt.

A diplomáciai lépésekről Burov külügyminiszter a szobranje szerdai ülésén is beszámolt és nagy beszédet tartott Bulgária külpolitikai helyzetéről.

Mint Beogradból jelentik: *Vakarelszki* beogradi bolgár követ csütörtökön felkereste *Zsifkovics* Petar miniszterelnököt és *Kumanudi* Koszta helyettes külügy-

minisztert és

közölte velük a bolgár kormány választát. A külügyminisztérium sajtóosztálya csütörtök este háromnegyed nyolckor a következő kommunikékét adta ki:

Azon nyilatkozat következtében, amelyet a bolgár külügyminiszter, Burov ur a Szobranjében tett, a mai nap folyamán *Vakarelszki* beogradi bolgár követ meglátogatta *Zsifkovics* Petar tábornok miniszterelnököt és *Kumanudi* Koszta helyettes külügyminisztert és kormánya megbízásából a következő nyilatkozatot tette:

— A bolgár kormány sajnálja azokat a kellemetlen és nem kívánt eseményeket, amelyek Vidinben és Szófiában dr. Pavelics Ante és Percec Gusztáv tartózkodása alatt történtek és a kormányt teljesen váratlanul érték. A kormány elítéli ezeket és a jövőben meg fogja akadályozni, hogy ilyen események megismétlődjenek.

Hazaárulással és kémkedéssel vádolják

Tuka szlovák képviselőt

A vizsgálóbíró bizonyítottnak látja, hogy Tuka el akarta szakítani Szlovenszkrét a csehszlovák köztársaságtól

Prágából jelentik: *Tuka* Béla szlovák képviselő ügyében újabb jelentős fordulat állott be. Az eddigi tanú kihallgatások alapján ugyanis a rendtörvény értelmében megkonstruálható vádakon kívül

a vizsgálóbíró hazaárulással és kémkedéssel vádolja *Tuka* képviselőt és erre vonatkozólag újabb kiadási kérelmet inté-

zett a prágai parlamenthez.

A vizsgálóbíró most már behíányítottnak látja, hogy *Tuka* Béla Szlovenszkrét el akarta szakítani a csehszlovák köztársaságtól.

Ezzel az újabb kiadási kérelemmel van összefüggésben *Hlinkának* a fogházban *Tukanál* tett szerdai látogatása.

A márka ártolyamának rontásával akarja Németország elhárítani jóvátételi kötelezettségeit?

A francia lapok szerint a német bankjegyforgalomnak alig van már fedezet — „Schacht katasztrófa-politikát folytat, amely tönkreteszi Németországot” — írja a párisi sajtó

Az amerikai szakértők kompromisszumos javaslaton dolgoznak

Párisból jelentik: A jóvátételi szakértő-konferenciának a zárójelentés elkészítésével megbízott albizottsága szerda délután szűkebb szerkesztőbizottságot alakított, amelyben csak a szövetséges hatalmak vannak képviselve és ez a szerkesztőbizottság a többségi jelentést fogja megszövegezni. Szerdán délután a transzfer-bizottság is ülést tartott, amelyen *Parker Gilbert*, a jóvátételi fizetések főbiztosa és *Rist*, a Francia Bank alkormányzója is megjelent. A *Matin* szerint *Parker Gilbert* hevesen kritizálta a német birodalmi bank politikáját, rámutatva arra, hogy január elseje óta a bank devizaállományából több mint egymillió márka ment külföldre, úgyhogy a bankjegyforgalom devizafedezete rövidesen kimerül.

A *Matin* ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy dr. *Schacht*, a német birodalmi bank elnöke, úgy látszik, katasztrófa politikára szánta el magát. A szövetséges hatalmak kormányainak — írja a lap — figyelmeztetni kell a német kormányt, hogy vakmerő játékokat üz. Németország jövő sorsa *Schacht* kezében van és ha a birodalom követi *Schacht*ot az ingoványba, akkor vele együtt elsüllyed.

A következőképpen azután már sem a politikusok,

sem a szakértők nem tudnak többé segíteni.

A *Journal* azzal vádolja *Schacht*ot, hogy új inflációt készít elő.

A kérdés a lap szerint az, hogy Németország katasztrófa-politikát akar-e követni vagy nem. A múlt tapasztalataiból tudni kellene Németországnak, hogy mihe kerül az ilyen politika.

Az *Echo de Paris* szerint

a németek tudatosan szabotálják a Dawes-egyezményt, a német kormánynak minden körülmények közt meg kell akadályozni, hogy *Schacht* tovább folytassa a katasztrófa-politikát,

mert ha egyszer kitér a pánik, akkor már késő lesz minden segítség.

A *Havas-íroda* értesülése szerint tájékozott francia pénzügyi körökben azt mondják, hogy a német delegáció hajthatatlan magatartása a külföldi bankok körében nyugtalanságot kelt és ezek

a külföldi bankok jobbnak látják visszavonni a Németországban elhelyezett letéteket.

Nagyon érdekes a *Petit Parisien* berlini jelentése, amely arról számol be, hogy

a német birodalmi kincstár helyzete mind komolyabbra fordul,

noha a költségvetés papíron még egyensúlyban van. A birodalmi kormány most a nagybancok konzorciumától három hónapra 170 millió márkás kölcsönt vett fel az április végén esedékes fizetések teljesítésére. Január óta a birodalmi bank arany- és devizakészlete közel egymillió márkával csökkent és

a fedezet ma már csak százmillióval haladja túl a törvényes szintet,

Ez a helyzet, amely a márka stabilitását veszélyezteti, Schacht pénzügyi politikájának az eredménye. A *Petit Parisien* szerint Schachtnek a szakértő-értekezleten követelt taktikája arra vall, hogy azért járt el így, mert

Schacht számlékosan meg akarja ingatni a német márkát és ugyanakkor meg akarja akadályozni a Dawes-tervezet végrehajtását.

A szakértőbizottság pénteken újabb teljes ülést tart, amely megvitatja a jelentés első részének váz-

latát, amelyre nézve a szakértők között nincs nézeteltérés.

A jugoszláv, román és görög kormány képviselői memorandumot juttattak el a szakértőbizottsághoz,

amelyben kifejtik a jövételi kérdésben elfoglalt álláspontjukat.

Mind a három kormány a német jövételi fizetésekben való részvétel százalékának emelését kéri

és kérelmét azzal indokolja, hogy az osztrák, magyar és bolgár jövételi fizetések elmaradtak.

Mint Newyorkból jelentik, a *Herald and Tribune* szerint

Owen Young kompromisszumos tervet dolgozik, amellyel meg akarja akadályozni a jövételi szakértőkonferencia kudarcát.

Az amerikai szakértők állítólag tárgyalásokat indítottak, hogy megegyezést érjenek el a Németország részéről a következő években fizetendő évi összegek tekintetében.

Lakók küldöttsége Öfelségénél

A küldöttség vezetőjének nyilatkozata

Zagreből jelentik: A lakók országos szövetségének küldöttsége, amely néhány nappal ezelőtt utazott el Beogradba, csütörtökön tért vissza Zagrebba. A küldöttséget dr. Kurelac Bránko, a szövetség titkára vezette.

Kurelac Bránko Zagrebba való érkezése után nyilatkozott a sajtó képviselőinek és többek között a következőket mondotta:

— Voltunk Zsivkovics Petár miniszterelnöknel, a szociálpolitikai miniszternél és ezután a király Öfelségénél voltunk audiencián. Biztosítottuk Öfelségét arról, hogy a szegényebb néposztály, amelytől leginkább kerülünk ki a lakók, akik az országos szövetség tagjai, valósággal fellélegzettek, amikor Öfelsége kiadta január 6-iki kiáltványát, amely megkönyvitte a létért való küzdelmet, mert kivonta a népet a párt-

politika örfjögő rohamából. Felkértük Öfelségét, hogy az új lakástörvényben a szegényebb néposztály érdekei is képviselve legyenek.

— A király örömeinek adott kifejezést, hogy halotta, hogy a lakosság széles rétegeiben támogatják akcióját, amelynek az a célja, hogy az állam ügyeit rendezze. A király megígérte, hogy mielőtt törvényre emelkedne a törvényjavaslat, még egyszer figyelmébe ajánlja dr. Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszternek, hogy a lakók által sérelmezett szakaszokat, ha azok összegevezethetők a többi figyelembe veendő érdekekkel, módosítsák.

A lakók országos szövetsége a legközelebbi napokban rendkívüli ülést tart, amelyen a delegáció vezetője hivatalosan is beszámol beogradi közbenjárásának eredményeiről.

Pompás időben repül a Zeppelin a Földközi-tengerre

A marokkói benszülöttek megbotránkozva fogadták a léghajót

Friedrichshafenből jelentik: Csütörtökre virradó éjjel tizenkét órákor hosszabb szünet után ismét jelentkezett a Graf Zeppelin szikratávírója és tudatta, hogy Alicante mellett a spanyol földközi-tengeri part mentén halad. A léghajó még a következőket jelentette:

Nannyugta felé a léghajó a leldozó nap meleg sugarainak fényében szállott el a spanyol déli partok mentén, tündéri látványt nyújtó városok felett. Hat óra harminc perckor elérte Malagát, nyolc órákor pedig Almeria felett repült el. Északon esodás alpesi fénnyel ragyogtak a Sierra Nevada hófödte hegyláncai. A teli hold vérpirosan emelkedik ki a békésen léleklző tenger meleg páráiból. Tizenkilenc fok meleg van és gyenge nyugati szél fúj.

A Graf Zeppelin az éjszaka folyamán kissé lassabban repült el a part mentén száz meg száz kivilágított spanyol kikötő és városka fölött. Hajnalpirkadaskor, mintegy félét felé, feltűnt Barcelona a láthatáron. A léghajó alvó utasait felköltötték és jelezték nekik, hogy Barcelona a közelben van. Az idő szép és esendes. A

léghajó folytatja útját Nizza felé.

Londoni jelentés szerint

a Graf Zeppelin ragyogó napsütésben repült el Tanger fölött és mélyebbre ereszkedve, éjtornyokön két postaszakot dobott le.

A *Times* szikratávíron a következő jelentést kapta a léghajó tangeri látogatásáról:

Csodálatosan szép idő volt, amikor délután öt órákor a léghajó megjelent a város fölött. Alacsonyan repült, egy ideig a város fölött keringett és jól lehetett látni.

A benszülött lakosságnak, amely még nem látott Zeppelint, nagy meglepetés volt a léghajó megjelenése

és nagy örömet keltett, de azt is beszélik, hogy egyes benszülöttek fel voltak háborodva amiatt, hogy emberek olyan régiók érintésére vállalkoznak, melyeket Isten részére kellene fenntartani.

Reggeli hat órákor jelentette a Graf Zeppelin, hogy közeledik Marsaille felé.

A LEGUJABB VILÁG-REKORD

HETVENHAT ÓRÁT ZONGORÁZOTT EGY-
HUZAMBAN EGY BÉCSI KARMESTER
A BÁCSMEGYEI NAPLÓ TUDÓLTOJÁTÓL

Bécs

Büszkén jelenthetem, hogy lefőztük Amerikát, Edg ugyanis Amerika tartotta a világrekordot a zongorajátékban. Mától fogva azonban Bécs és a dicsőség. *Ledószky Géza* nevű magyar származású bécsi karmester, illetve jelenleg hárszongorás csütörtök este 8 órákor a Continental-szálló nagytermében lélt a zongorához és elkezdett zongorázni és zongorázott éjjel-nappal. Ázongorázta csütörtök éjszakáját, a pénteki napot is a zongora mellett töltötte, éjszakára sem hallgatott el Ledószky zongorája, szombaton, amely napon pedig a biblia szerint az ur pihenés nélkül tovább játszott, a szombat éjszakát is végigzongorázta anélkül, hogy egy percre elszundított volna és vasárnap is egész nap dögönyözte hangszerét. Amikor vasárnap éjszaka 12 óra tíz perckor lezongorázta lelkjét, lezongorázta azt, aminél többet ember egyhuzamban még nem zongorázott, a Radeczky induló hangjai mellett szépen felállt a zongora mellől és ezzel a 76 óras játékkal megteremtette a zongorajáték világrekordját. A zongorajáték terén az eddigi rekordot egy amerikai *Kemo* nevű bahnok tartotta, aki 75 óráig játszott egyfolytában, igaz, hogy közben kétszer elállt és teljesítményéért 10.000 dollár jutalomban részesült.

A magam részéről nem tudok lelkesedni ama hajszáért, amelyet a világrekordokért folytatnak. Még a sport terén elismerem jogosultságát, de gutaütésig zongorát játszani, vagy ki képes a legrövidebb idő alatt a legtöbb gombócot elfogyasztani, ezek ellen a rekordok ellen épen olyan averzióm van, mint amilyen rossz szemmel néztem az éhező művészeket, akik nemes versenyre keltek egymással, hogy melyikük képes tovább étel és ital nélkül az üvegkalácshoz meglenni. Itt az győzött, aki jobban tudott csalni és aki ki tudta játszani az ellenőrzést és egy fitkos csövön át csokoládét szopogatni. Az időtávzongorázásnál nincs svindli, a nagyközönség legteljesebb ellenőrzése mellett folyt le a kiüzdelem, amelyet a művész akaraterője, a testi fáradtság és az álmoság ellen folytatott. Három teljes nap és éjszaka Ledószky ott ült a zongoránál és játszott a megszakadásig, néhány percnyi szünetet csak akkor tartott, amikor magánügyeit kellett elintéznie vagy az orvos vizsgálta meg. A zongora folyton szólt, hol operák, hol operettek és hol legujabb slágerek hangzottak fel. Tánemuzsika, majd hallgató magyar dalok. Időnként halk pianóba siklott, más valakit ez a zene talán álomba ringatott volna. Ledószky azonban nem is ásitott, ha egy kicsit elbőbikolt, belevágott a zongorába és ismét magához tért. Hallottam valamit egy kínai hümetési nemről, hogy a delikvenst nem hagyják elaludni, ha elszundit, nyomban felébresztik. Ez a kínai büntetés jutott eszembe, amikor megláttam Ledószky Gézát inguájiban a zongora mellett, akkor már a harmadik éjszaka nem aludt. A régi világban, amikor még a három napos mulatozások nem voltak ritkák, megfizethetlen lett volna egy ilyen zongorista. Beállhatott volna Bácskában valamelyik cigánybandába. De most már elkésett. Itt sem mulatnak már három nap — három éjjel az emberek. Ledószky különben is nem fiatal ember, ötvenegy éves, már nem igen van ideje pályát változtatni. Nagyszerűen bírja — mondja Barbai ur, az Artista Egyesület elnöke, — olyan friss, mintha most ült volna a zongorához. Jön a horbély és meghorvátolja Ledószkyt, aki közben is zongorázik. Sőt evésre sem szakít magának időt. A felesége eteti, mint madár a fiókáit, és miközben kompótot eszik, tovább ütögeti a billentyűket. Az asszony cigarettát dug a szájába és meggyújtja, mire Ledószky udvariasan rázendít: »Ich küsse ihre Hand Madame« című dalra. Egyébként is Ledószkyne is rekordot javított a hitvesi szolidaritásban. Egy perccig sem mozdult el a férje mellől. Pedig milyen nagyszerű alkalom egy asszony számára, hogy egy küssé a tilosba kalandozzon... A férj három nap és három éjjel nem kelhet föl a zongora mellől.

A bahnok nem törődött semmit a külvilággal, nem törődött azzal, hogy amikor zongorához ült, még Seipel volt kormányon és mire feláll, már dr. Enderböl sem lesz Ausztria kancellárja. Az első nap délutánján sakkozott is a zongora mellől. A közönség, amelynek ösidők óta cirksuz és kenyér kell, ezer és ezer számra tödült a Continental nagytermébe, ahol a gladiator inguájiban küzdött vadállataival, az álmosággal és a fáradtsággal. És végül is győzött. A hetvenhat órát lezongorázta, mint a piny, anélkül, hogy összeesett volna. Vasárnap éjszaka 12 óra tíz perckor Barbai elnök kijelentette, hogy Ledószky Géza felállította a zongorajáték világrekordját.

Eljen! Hurrá! — zugta a tömeg. Ledószkyt elhalmozták babérkoszorúkkal és virágokkal. Aztán levezették és lefeküdték. Most alszik a babéraján. A lábában nem szabad zongorázni.

Akar Ön is reumájától, csuzától meg- szabadulni

Huzódó nyiláló végtag és csuklóízüdalmak, megdagadt végtagok, elgöhrült kezek és lábak, nyilálás és szúrás a különböző testrészekben, sőt gyakran még a szívmegbetegedések is reumatikus és csuzos bajok következménye, amelyeket ki kell a szervezetből irtani, mert különben a kör még jobban elharapódzik

Ajánlok Önnek

egy gyógyulást hozó, higysavoldó, az emésztést és anyagcserét elősegítő ivókurát, amely nem az ugyevezett általános, vagy fitkos orvososság, hanem olyan készítmény, amelyet nekünk a jószágos őszanya ad az emberiség gyógyulására.

Bárkinek ingyenes próba

Irjon még ma nekem és a világ minden részén felállított ierakatom utján ingyen és bérmentve kapja nagyon tanulságos ismertetésem egy példányát. Ön saját maga meggyőződhetik annak a szernek ártatlanságáról és kiváló hatásáról.

**AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmesdorf,
Bruchsalerstrasse No 5. Abt: 28.**

Itt a Tavasz! A megújulás!

Az illatos esték gyönyöreit tökéletesen teszi

a jó háromlángos Konrath-rádió!

Ingyenes bemutatás. Részletfizetés!

Konrath D. D., Szubotica

Aleksandrova ul. 7. — Tel. 8-05

Pašičeva ulica 1. — Telefon 6-23

Wiesel Pál beismerte, hogy váltókat hamisított, de tagadja, hogy megkárosította a cukorgyárat

A vrbászi gyár főtisztviselői súlyosan terhelő vallomást tettek Wiesel ellen — A bíróság a tárgyalás folytatását pénztekre halasztotta

A szuboticei törvényszéken csütörtökön kezdtek tárgyalni a sikkasztással és váltóhamisítással vádolt Wiesel Pálnak, a vrbászi cukorgyár volt felügyelőjének bűnügyét, amely nemcsak Szubotican, hanem az egész Vajdaságban nagy érdeklődést keltett.

A tárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök vezette. A tanács tagjai voltak Sztareszević Mátó és Vukčević Márkó törvényszéki bírák. A közzéadati Gájić Bogdán államügyész képviselte, a védelmet dr. Dimitrijević Drágo ügyvéd látta el. A sértett vrbászi cukorgyár képviselőiben dr. Kalmár Elemér ügyvéd volt jelen. Tolmásként Tabakovics Miklós nyugalmazott polgármester szerepelt, míg könyvszakértőnek Deljanics Mita nyugalmazott államasuti felügyelőt

idézte meg a bíróság.

Az államügyész vádiratában Wiesel Pál volt cukorgyárt felügyelőt kétszáznegyvenhatezer dinár elsikkasztásával, valamint tizenkét váltóhamisítás büntetéssel vádolja, amely bűncselekményeket 1928. évi folyamán követte el. Vádolja a vádlottat az ügyész még 1230 kiló cukorrépa mag lesikkasztásával is.

A tárgyalási terem megtelt érdeklődőkkel és a beidéztet tanakkal. Wiesel Pált kilenc óra után fegyveres börtönőr vezette fel a fogházba, ahol vizsgálói fogságban van. Néhány perc múlva bevonult a bíróság és Pavlovics István törvényszéki elnök megnyitotta a tárgyalást.

Wiesel Pál vallomása

A személyi adatok felvétele után az elnök ismerette a vádiratot és megkérdezte a vádlottat, hogy bűnösnek érzi-e magát:

— Az okirathamisításban igen, a sikkasztásban nem — válaszolta a vádlott.

Az elnök kérdéseire elmondotta, hogy 1926-ban, mint felügyelő kapott alkalmazást a cukorgyárban, hatáskörébe tartozott a répatermelők akvirálása, a termelés ellenőrzése és a termelt répa beszállítása. Fizetése az első évben ezer dinár, később kétezerszáz dinár és ötszáz dinár lakbér volt havonta. Az első évben provizódiót is kapott.

Az elnök: A termelők kifizetése hogyan történt?

A vádlott: Különbözőképpen. Legtöbbször a köteleveket, amelyeket előzetesen a termelővel aláíratunk, bevittük a gyárba és annak alapján előleget vettünk fel a termelő részére úgy, hogy Hauslohner ur, a répaosztály főnöke kiállítva bevitte Haasz igazgató urhoz, aki szignálta, mire a pénztáros kifizette. Az így kapott pénzt azután mi adtuk át a termelőknek. Átlag százazertől kétszázötvenezer dinárig terjedő összeget kaptam mindig egyszerre.

— Amikor ön a répatermelők számára felvett pénzeket, milyen fedezetet adott be a gyárnak?

— A termelők által aláírt váltót és betáblázási okiratot, valamint a kötelevet.

— Meddig ment ez rendszeren és mikor kezdődött a fedezeti váltók hamisítása?

Az első váltóhamisítás

A vádlott: 1927 februárban távirati értesítést kaptam, hogy háromszázharmincezer dinár folyószámlatartozásom van. Azonnal leutaztam Vrbászra közvetlen főnökömhöz, Hauslohner Béla-hoz és azt mondtam neki, hogy ez nem állhat fenn. Schmidt Krisztián-nal, a gyár hivatalnokával megvizsgáltuk a számlákat és összegegyeztettük a nyugtákkal, mire kiderült, hogy egy százhatvanhétézer dináros tételt nem könyvelték el. Ezt akkor a javamra írták és fennmaradt még százhatvanhétézer dinár. Ezt a hiányt nem tudtuk megtalálni. Én azt gondoltam, elég helytelenül, hogy később majd megtaláljuk ezt a hiányt is és addig is tartozásomat fiktív váltókkal fogom fedezni. Azt reméltem, hogy ha majd meg fogják találni a hibát, ez a dolog magától el fog esni. Ezeket a váltókat később 1928-ban visszaváltottam és akkor átváltuk azokat. A vizsgálat során ezeket a váltókat a vizsgálóbíró urnak átadtam. Tizenhét ilyen váltó volt, amelyek különböző összegekre, tizenöt-huszezer dinárra szóltak. Ezeket a váltókat csak úgy tudtam visszafizetni, hogy újból nemlétező termelők nevére vettem fel pénzt a gyártól és ennek a pénznek fedezésére adtam más hamisított váltókat. Ezek a váltók kétszáznegyvenhatezer dinárról szólnak és ezek képezik a vád tárgyát. Közben ugyanis a gyár követelése ennyire növekedett fel.

Az elnök: Ön azt hitte, hogy a százhatvanhétézer

dináros követelése is tévedésen alapszik, mégis felémelte a hamis váltók értékét kétszáznegyvenhatezer dinárra. Miért tette ezt?

A vádlott: A fiktív termelők adósságai a kamattal és a kötbérrel növekedtek. Mielőtt százhatvanhétézerrel kétszáznegyvenhatezerre.

— Fel van tüntetve, hogy ezek a nemlétező termelők hová valók?

— A kötelevek szerint zsednikiek.

— Nem félt ön attól, hogy kitudódik, hogy ilyen termelők zsedniken nincsenek?

— Ez csak irodai dolog volt.

Sikkasztás vagy könyvelési hiba

Az elnök: Szóval ön abban a reményben hamisított váltókat, hogy ha majd megtalálják a hibát, akkor tartozása megszűnik.

A vádlott: Én nem tartoztam semmivel, elszámoltam velük. Ez hibás könyvelési tételből ered. Mert ha én százhatvanhétézer dinárt zsebre vigyáztam volna, méltatlanság elhinni, hogy inkább visszaadtam volna, mintsem hogy ide kerüljek a vádlottak padjára és a fogházba.

Az elnök: Ön azt mondja, hogy kereskedelmi akadémia végzet. Ennek tehát tudnia kell, hogy ha a gyárnak van követelése, amely hibás könyvelésen alapszik, azt a gyár büntető uton nem hajthatja be magán. Legfeljebb polgári pert indíthat és úgy keresheti a követelet, mert csak eszámolásról van szó. Miért volt tehát szükséges, hogy nagyobb bünt kövessen el, hiszen tudja, hogy a váltóhamisítás minősített okirathamisítás?

— Tudom.

— Miért követte tehát el mégis a magánjogi tartozás fedezésére a váltóhamisítást?

— Abban a hiszemben voltam, hogy megtaláljuk a hibát és akkor ez az egész tétel önmagától megszűnik.

— De a büntetést azzal már be van fejezve, hogy ön hamisított és azt felhasználta tartozása fedezésére. Ezt önnek is tudnia kellett.

— Kérem, én nem gondoltam, hogy ezzel a lépéssel idáig fogok jutni és nem is jutottam volna ide, ha Haasz igazgató ur nem gyűlölt volna annyira. Nekem Haasz ur felmondott még mielőtt ez az ügy kipattant volna, amikor pedig végkielégítést kértem, feljelentést tettem ellenem és azután le is tartóztattak. Én elkövettem hibát és bűnhődni is fogok, de azok, akik ellenem perifikatorként lépnek fel, szintén hűnősek. Hiába is beszélnek azonban itt is a gyár ellen, az újságok ezt nem fogják megírni.

A vádlott ezután részletesen akart beszélni bizonyos állítólagos szabálytalanságokról, az elnök azonban ezt nem engedte meg és kijelentette, hogy ezek a vádak nem tartoznak ide. Ha a cukorgyár ellen panasza van a vádlottnak, legyen feljelentést az ügyészségen. A bíróság vád hiányában nem foglalkozhatik az

ügygel és ezen a tárgyaláson különben sem a cukorgyár a vádlott, hanem Wiesel Pál.

Magok, amelyek nem kelnek ki soha

Az elnök ezután arról a vádpontokról kérdezte ki a vádlottat, hogy 1230 kiló répa magot elsikkasztott, amelynek értéke kilogrammonként tizenöt dinárral számítva 18.450 dinár.

A vádlott elmondotta, hogy a termelőknek az előlegén kívül vetőmagot is adnak ugyancsak a felügyelők után. A fiktív termelők részére is felvette a vetőmagot, de ezt nem sikkasztotta el, hanem később utánvetésre valóban ki is adta különböző termelőknek és az utánvetésről 1928 május huszonhatodikán levélben jelentést tett a gyárnak.

Az elnök kérdéseire még beismerte a vádlott, hogy nemcsak a váltokon, hanem a kötelevekre és a bekebelezési okiratokra is hamis aláírásokat írt.

Ezzel Wiesel Pál kihallgatása véget is ért és a bíróság azonnal megkezdte az első tanu Hauslohner Béla cukorgyári főtisztviselő, a répaosztály vezetőjének kihallgatását.

Hauslohner elmondotta, hogy Wiesel Pál vádlott 1925 óta volt a cukorgyárnál mint felügyelő alkalmazva és ezt az állását 1928-ig töltötte be, amikor felmondtak neki. A tanu részletesen ismertetette a cukorgyári tisztviselői teendőit és hatáskörét. Elmondotta, hogy Wiesel többnyire vele számolt el, kivéve a váltóingyeket. A gyár rendszeren minden évben március harmincegyedikén zárja az üzletét, amikor felszólítják az inspektorokat a lezárolásra. Ez többnyire távirati uton történik és a vádlott is kapott ilyen távirati felhívást és pedig azzal, hogy számoljon el háromszázharmincezer dináros számlatartozásával.

Az elnök: Igaz-e az, hogy Wiesel ekkor rájött egy 160—170.000 dináros téves könyvelési tételre.

A tanu: Lehet, hogy számlaszerű eltulodás volt, de ez csak átmeneti hiba lehetett. Ha reklamáció volt könyvelési ügyben, azonnal megvizsgálták az ügyet és helyesbítették.

Az elnök: A vádlott azt állítja, hogy ő nem tartozik a cukorgyárnak egy dinárral sem, mert a differencia könyvelési hibából ered.

A tanu: Ha hiba lett volna, reklamált volna és ez okvetlenül kifizetett volna, de nem emlékszem, hogy a vádlott ilyen hibát reklamált volna.

Elmondotta még a tanu, hogy 1928 novemberében, amikor be kellett szállítani a répát, a gyár megküldte a felügyelőknél a nem szállított termelők névsorát. Ekkor küldték ki Wiesel rayonjába, aki már ekkor nem volt a gyár alkalmazottja. Kis íspánt, aki megállapította, hogy tizenhárom termelő nem létezik. Így derült ki az egész dolog. A mutatkoz 246.000 dinár hiányba a ténylegesen kifizetett pénz van beszámítva és esetleg a kamat. A kötbért Wiesel kérésére már korábban leírták a termelőknek.

Ezután az elnök a hiányzó vetőmag ügyéről intézett kérdéseket a tanuhoz és egy óra hosszat folyt a kérdészködés részben az elnök, részben az ügyész, a sértett képviselője és a védő részéről arra nézve, hogy mi történt a nemlétező termelőknek kiutalt vetőmaggal, vajon tényleg odaadta-e Wiesel ezt a magot más valóban létező termelőknek utánvetésre és ha igen, értesítette-e erről szabályszerűen a gyárat, továbbá, hogy ennek az értesítésnek van-e nyoma a gyár könyveiben és levelezésében.

A tanu azt mondotta, hogy nincs tudomása arról, hogy Wiesel kiadta másoknak utánvetésre a magot és az is lehet, hogy megkapta a gyár a május 26-iki levelet. A már szinte véget nem érő kérdészködésekre vonatkozólag, amelyekből végeredményben még mindig nem tisztázódott a tényállás, az elnök megjegyezte, hogy ez a mag ügyét soha sem akar kikelni.

Elmondotta még végül a tanu, hogy Wiesel még a nemlétező termelők helyett a répaátvevő könyvet is aláírta.

Az ügyész indítványára a bíróság a tanut megeskette vallomására.

Haasz Ödön cukorgyári igazgató vallomása

Dr. Kalmár Elemér előterjesztésére a bíróság elrendelte a jelenlevő Haasz Ödön cukorgyári aligazgató tanukénti kihallgatását. Haasz szintén ismertette Wiesel Pál alkalmaztatásának körülményeit és az ügykezelést. Majd így folytatta:

— Azokról a termelőkről, akiknek a gyár előleget ad, mindenesetben információkat szereznek be. Az információt legtöbb esetben a felügyelő adja és Wiesel mindazokról a nemlétező termelőkről, akiknek nevében pénzt vett fel, kielégítő információt adott. Az előlegek kiutalása úgy történt, hogy a felügyelő megkapta a pénzt és a már előzőleg jóváhagyott szerződések alapján fizette ki a termelőknek, akik aláírták a követelet, váltót és bekebelezési nyilatkozatot adtak. Az okmányokon két tanu aláírásának rajta kellett lenni. Az egyik tanu maga Wiesel volt, a másik a helyi megbízott. A megtévesztés azért volt könnyű, mert a helyi megbízott aláírta az okmányokat anélkül, hogy meggyőződött volna a kifizetésről, mert bizott Wieselben.

Az elnök: A 246.000 dinárt Wiesel tényleg kéz-

hez kapta, vagy ebbe bele vannak számítva a kamatok és a kötbér?

A tanu: Az összeget Wiesel tényleg kézhez kapta. Ebben nincs sem kamat, sem kötbér, mert ez az összeg semmi összefüggésben nincs azzal a százhatszázvankétezer dinárral, amelynek fedezésére először adott hamis váltókat. Erről tulajdonképpen nem is tudunk semmit, mert hiszen ezt még 1927. februárjában Wiesel szabályszerűen visszafizette és a váltókat vissza is kapta. 1928-ban azonban felemelte a hamisítási kvótát 246.000 dinárra. Ennyi hiány merült fel 1928. végén és így itt nem is lehet sem kamat, sem pönalé.

Az elnök: Hát a mag?

A tanu: A magot a gyár a felügyelőnek adja ki, aki viszont a helyi megbízottak útján osztja szét a termelőknek. Ezeknek a fiktív termelőknek vetőmagját Wiesel maga kezelte és úgy számolt el vele, mint ha kiosztotta volna. Erről részletes elszámolás van. Ha utóbb ezt a magot, mint ahogy mondja, utánvetésre adta volna ki és erről beterjesztette volna az elszámolást, akkor ugyanazzal a maggal kétszer számolt el és így plusz mutatkozott volna. Ezt azonban nem tette meg és nem is tehetné, mert akkor mindjárt rájöttünk volna a manipulációra. Ezért Wiesel utasítást adott a helyi megbízottaknak, hogy az utánvetésre kiadott magról ne tegyenek a gyárnak jelentést. Így alig valószínű, hogy azt a bizonyos 1928.

május 26-iki levelet elküldte volna, mert akkor nyomban kiderült volna a család.

Az elnök: Nyugodt lelkiismerettel tehet esküt a tanu ur, hogy a vádlott nem számolt el ezeket százharminc kilogramm maggal?

A tanu: Elszámolt, de hamisan, fiktív termelők névére. Erre letehetem az esküt.

Ezután dr. Kalnár Elemér a cukorgyár jogi képviselője intézett kérdéseket a tanuhoz. Első sorban azt kérdezte, hogy van-e tudomása arról, hogy Wiesel, aki arra hivatkozik, hogy nem tartozik a cukorgyárnak, hanem csak téves könyvelésről van szó, kérte-e, hogy keressék meg a hibát és igazítsák ki. A tanu kijelentette, hogy Wiesel ezt nem kérte, mert előfordulhat hiba, de azt vagy a gyárnak vagy a főnek észre kell vennie és a gyár magától kijavítja, ha pedig a fél veszi észre és jelenti, akkor azonnal utasítja az igazgató a könyvelést, hogy a hibát javítsák ki.

Kalnár Elemér dr. újabb kérdésére a tanu elmondta, hogy rendszer szokás, hogy a gyár a termelőnek adott előlegeket betábláztatja. Vannak kivételek is, amikor a felügyelő a termelőt teljesen megbízhatónak jelenti ki és szükségtelemmel tartja a betáblázást. Wiesel valamennyi fiktív termelőtől olyan jelentést küldött, hogy fölösleges a betáblázás.

Az elnök ezután a tárgyalást berekesztette és folytatását péntek reggel félkilencre tűzte ki, amikor folytatják Haas igazgató tanukénti kihallgatását.

bankház pedig körülbelül 750.000 pengő értékű részvényt pakettelt vett át Krausz Simontól. Ezekkel az összegekkel sikerült is megmenteni a budapesti tőzsdét és gazdasági életet egy újabb fenyegető krízistől és most már

arról folynak tárgyalások, hogy Krausz Simon mentse meg azokat a következményektől, amelyek elkerülhetetlenek, ha nem sikerülne rendezni azokat az igen jelentős angozsmánokat, amelyekkel Krausz Simon külföldi tőzsdéken van érdekelve.

Kétségtelen, hogy az erre irányuló tárgyalások is eredménytelenné fognak járni, de bizonyos az is, hogy ezek

az események erősen megtépázták Krausz Simon tekintélyét

és azt a nimbust, amely körülvette Krausz Simonékat a budapesti mondain életben is oly jól ismert köpöcs alakját. Ennek a tekintélyapadásnak első megnyilvánulása valószínűleg az lesz, hogy Krausz Simon megváltik a Nova elnökségtől és valószínűleg megszűnik a szerepe a Franklin Társulatnál is, amelynek részvénytárcájára hírt sem lehet már a birtokában.

A pénz emberei előtt nem kétséges, hogy az ilyen előkelő pozícióktól való megváltás érzékeny veszteséget jelent majd Krausz Simon számára, a mondain világot azonban sokkal jobban izgatja az a kérdés, nem-e lesz hűtlen a történetek után Krausz Similhez titkos és nem titkos barátainak és barátinőknek az a serege, amely rajongott Simiért — anig évi három millió pengőt tudott költeni, ami most már aligha lesz módjában.

K. F.

Polgárórség alakul Vrsacon a közbiztonság fenntartására

A vrsaci rendőrfőkapitány nyilatkozata a rendőrség szervezetéről

Vrsacról jelentik: Vrsacon a tél folyamán sorozatos betörések történtek. A rendőrség eredménytelenül kutatott a tettesek után. Az egymást követő utonállások, rablótámadások aggodalmat kelteettek a község körében és többször szóváltották a közbiztonsági állapotok tarthatatlan voltát a városi közgyűléseken is. Legutóbb ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Windauer Mihály vrsaci vendéglőst és fiát és ez a vakmerő büntény arra indította Vrsac polgárságát, hogy maga vegye kezébe a közbiztonság megjavításának ügyét. Elhatározták, hogy polgárórséget szerveznek és polgári csapatok fognak éjszakánként a város területén.

A Bácsmezei Napló munkatársa felkereste dr. Medzihradszki Nikolát vrsaci rendőrfőkapitányt, aki a következőket mondta:

— A vrsaci rendőrséget 1876-ban szervezték meg és azóta annak szervezetében semmi újítás nem történt. A város lakossága időközben harmincezer főre szaporodott, de a rendőrség szervezetében még mindig az ötvenhárom év előtti szabályzatok vannak érvényben. A gonosztevők felhasználják a modern technika minden vívmányát, de a vrsaci rendőrségnek még leva sínes, nem hogy kerékpárja vagy autója lenne. Nincs daktíloszkópiát osztályunk, nincsenek olyan technikai eszközeink, amelyek a nyomozásnál elmaradhatatlanul szükségesek. Ez még nem lenne baj, de nincs rendőrünk sem.

— A háború után negyven rendőr teljesítet Vrsacon szolgálatot. Később nyolcvanra emelték a rendőrség

legénység számát és öt kerületbe osztották be őket. Ez az állapot azonban nem tartott sokáig, mert takarékosági szempontból a legénységi állományt évről-évre csökkentették és jelenleg negyvenhét rendőr teljesít szolgálatot. Ezek közül egy utmesteri szolgálatra van kivezényelve, egy tanácsszolgálatra, négy Pavlics elővárosban teljesít szolgálatot, az őrmester és két szakaszvezető felügyelettel van elfoglalva, egy rendőri fogda őre, egy a vágóhídon teljesít szolgálatot, egy a bejelentőhivatalban az idegeneket ellenőrzi. A két detektív közül egyik pénzkezelő és nyilvántartó, a másik a büntügyi osztály jegyzője. A közbiztonsági szolgálatra így huszonnyolc személy marad, de ezek közül csak tizenegy teljesít huszonegy órás szolgálatot a többi szabadnapos. A tizenegy rendőr közül három a rendőrségen kasszi szolgálatot teljesít, három a városban sarkain áll ért, két rendőr a munkásbörzén teljesít szolgálatot, egy hogy ténylegesen csak hat ember vigyáz a közbiztonságra. Ezek három csoportra osztva járőrszolgálatot teljesítenek egy harmincezer lakosú városban, amelynek harmincezer hold kiterjedésű határa van. Ilyen körülmények között lehetetlen betölteni azt a feladatot, amelyre a rendőrség hivatva van.

— Tett valamit főkapitány ur a helyzet javítására?

— Kérdezte munkatársunk: — Igen, előterjesztést tettem a tartományi főispánnak és sürgős intézkedést kérek. Addig is elrendeltem, hogy a legénység szabadnapos tagjai öjjeli szolgálatot teljesítsenek.

Krausz Simon fizetési nehézségekkel küzd Az immobilizált budapesti bankár megmentésére nagyarányú akció indult meg

(A Bácsmezei Napló budapesti munkatársától)

A magyar közgazdasági életnek és pénzügyének olyan szenzációja van, amely nemcsak Magyarországon keltett nagy feltűnést, hanem az európai pénzpiac figyelmét is magára vonja.

A szenzáció központjában Krausz Simon bankár, a Krausz Simon Bankház Rt. elnöke, az európai híri pénzkapitális, a pesti társaságok sokat emlegetett legendás híri Krausz Simije áll, aki

immobilizálta magát és fizetési nehézségekbe jutott.

Krausz Simivel is az történt, hogy — mint annyai más pesti tőzsdés — tulajdonsálla magát. Több olyan hatalmas aranyú és nem túlságosan szerencsés üzletet kötött a budapesti és más európai tőzsdéken, hogy ezeknek az üzleteknek lebonyolításánál megakadt és fizetési zavarokba jutott. A vállalt angazsmánok leginkább a Magyar Fém- és Lámpaárugyár részvényeire vonatkoztak, de kiterjeszkedtek a Nova közlekedési és Ipari Rt., valamint az Országos Fatermelő Rt. (Ofa Holzindustrie H. G.) részvényeire is.

Krausz Simon az érdekköréhez tartozó Ofa részvények egy tekintélyes részét eladta feltételeken egy párisi tőkecsoportnak, nem kötötte azonban ki, hogy mikor kapja meg a vételárat és mennyit fog ez kitenni. Az egész üzlet attól volt függővé téve, hogy sikerül az Ofa-t a párisi tőzsdére bevezetni. Ennek nehézségei

voltak, a bevezetés egy hónappal kitolódott és ez az egy hónap halasztás

katasztrófális következményekkel járt Krausz Simonra.

Krausz Simon összevásárolta a pesti piacra kerülő Ofa részvényeket és kénytelen volt az Ofa kurzusának tartására sokkal nagyobb összegeket fordítani, mint a mennyivel rendelkezett.

Amikor ezeknek az üzleteknek likvidálási napja elérkezett,

Krausz Simonnak nem volt elég mobilizálható pénze és nem tudott teljes összegében eleget tenni fizetési kötelezettségeinek.

A pillanatnyi fennakadásnak a pénzpiacra nyomban híre futott és nyomban nagy riadalom volt azzal, hogy ha nem sietnek segítségére Krausz Simonnak, akkor az ominózus Halász-ügy okozta zavarokból még alig kilábalhat budapesti tőzsdét olyan katasztrófális megrázkódtatás éri, amelynek hatását az egész gazdasági élet megsínyli. Megindultak tehát a tárgyalások és ezeknek nyomán

megindult a mentőakció,

amelyeknek során a Magyar Olasz Bank Krausz Simon Stefánia-uti és svábhegyi villájára 650.000 pengőt folyósított, majd a Moktár utalt ki 400.000 pengős lombardkölcsönt különböző részvényekre, egy magán-

A szuboticaí közkórházat rövidesen átveszi a tartomány

Klicin Mita tartományi komeszár átirato a városhoz

A szuboticaí városi közkórháznak a tartomány hatáskörébe való utalása néhány héten belül megtörténik.

A városi tanács, mint annakidején jelentették, átiratot intézett Klicin Mita bácskai tartományi komeszárnak, amelyben a kórház kérdésének elintézését sürgette. Klicin Mita április 16-ikán Szubotica-ra jött, hogy a kórház ügyében végleges megoldást hozzon létre a város és a tartomány között és ez sikerült is. A megállapodás szerint Szubotica város átadja a városi kórházat a tartománynak, amely ígéretet tett, hogy a kórházat április elsejétől visszamenőleg átveszi és az összes költségeket viseli.

Klicin Mita tartományi komeszár ebben az ügyben esőtörtökön újabb átiratot intézett Szubotica város tanácsához. Eszerint a tartományi komeszár a személyesen lefolytatott tárgyalások és a szuboticaí városi tanács április 10-iki átirata értelmében kijelenti, hogy a szuboticaí városi kórházat hajlandó április elsejétől visszamenőleg átvenni azzal, hogy a kórház a jövőben a bácskai tartományi kórház nevet viselje. A személyzet szolgálati viszonyának és a város és a kórház közötti viszonyának rendezésére a tartomány a várossal együtt külön szabályzatot fog kiadni. A kórház épületei tekintetében, amelyek Szubotica város tulajdonát képezik, a kölcsönös megállapodásra van szükség. A bácskai tartomány részéről dr. Petrovics Milenkó egészségügyi előadó és Gradjanszki Péter, az építészeti ügyosztály főnöke kaptak megbízást, hogy ebben az ügyben a városi tanácsal érintkezésbe lépjenek. A bácskai tartomány hajlandó átvenni az épületeket és azokat jókarban tartani, de meg is vásárolja azokat, úgy hogy a vételárat huszonöt év alatt amortizálja. A tartomány a kórházépületek és a berendezések felbecsülése végett Gradjanszki Péter és Szigmund János mérnökök küldi ki.

A Bácsmezei Napló munkatársának értesülése szerint Szigmund János mérnök Szubotica-n tartózkodott és Strassburger Izidor városi mérnökkel együtt helyszíni szemlét tartott a kórházban, ahol felbecsülték az épületeket. A város híre szerint hajlandó volna a kórházat örökáron átadni a tartománynak tízmillió dinárért, amit huszonöt év alatt fizetne meg a tartomány. Másfelől sokan azt az eszmét vetették fel, hogy a városi tanács minden pénzbeli ellenszolgáltatás nélkül adja át a kórházat a tartománynak, viszont a tartomány kötelezze magát, hogy az épületeket jókarban tartja, a kórházat modernül felszereli és a város szegényeit ingyen gyógykezeli. A szegények gyógykezelése ugyanis félmillió dinárba kerül átlag évenként és nagy megterhelése volna a városnak, ha ezt fizetni kellene.

BÁCSMEGYEI
A NAPLÓ-ra
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a könyvkedvezményekben

Londonból Bagdadba akar repülni egy óriási angol repülőgép

A hatalmas léghajó már elérte Kairót

Londonból jelentik: Szerdán déltájban a legnagyobb titokban indult el India felé az óriási angol repülőgép, amellyel a tortós repülés világrekordját akarják megjavítani.

A tervezett út 5300 mérföld, de a gép 6000 mérföldre való benzint vitt magával. Az utirány: Hollandia, Németország, Ausztria, Magyarország, Jugoszlávia, Törökország, Perzsa-öböl, Karachi, Bagdad. Az óriási gép nyolcvankét láb hosszú, szárnyal belül tíresek és benzintartályok vannak bennük elhelyezve, amelyekben összesen 1000 gallon benzin fér el. A teljesen zárt kabinban két ülés van, azonkívül összehajtható asztal és légpárnákkal ellátott ágy.

A repülés tervezett időtartama három nap és három éjjel.

A két repülő felváltva fogja vezetni a gépet, de még

így is nagyon kimerítő lesz a munkája. Az elalvás veszélye ellen igen elmés készülék biztosítja a pilótát. Ha ugyanis a gép bizonyos magasságon alul száll, vagy irányától eltér, a kabinban nagyon hangos vészkiáltást szólal meg a másik pilóta füle mellett.

Mint hogy a gép nem visz magával rádiókészüléket, holléte felől csak az átrepült országból jövő tudósítások fognak hírt adni. A pilóták amulettként egy kis gözhangert visznek magukkal annak jelképeül, hogy a jószerecsse lehengette utjuk akadályát.

Az első jelentések csütörtök este érkeztek a léghajóról, amely csütörtök déli 12 óra 50 perckor elrepült Kairó felett.

Érdekes, hogy a hatalmas repülőgépet egyetlen európai város felett sem látták.

Kisebbségi kormányt akarnak kísérletezni Ausztriában

Ha Mittelbergnek nem sikerül a kormányalakítás, akkor ismét Seipel kancellárjelöltsége kerül előtérbe

Bécsből jelentik: Talán még sohasem volt kormányválság olyan bonyolult és zűrzavaros, mint most, miután a Landbund és a nagynémet párt visszautasította Mittelberg kancellárjelöltségét. Egészen bizonytalan, hogy ki fog kormányt alakítani.

A keresztényszocialista párt a maga tekintélyének megővése céljából még ragaszkodik Mittelberger jelöléséhez, még ha kisebbségi kormányt volna kénytelen is alakítani

a gazdaszövetség nélkül. Abban reménykedik, hogy egy ilyen kormány néhány hónapig képes volna magát tartani, mert egyelőre csak olyan törvényjavaslatok vannak soron, amelyeket a gazdaszövetség és a nagynémet párt akkor is megszavazna, ha nem támogatná a kormányt.

A parlament folyosóján beavatott politikusok csütörtökön azt a hírt kelportálták, hogy a keresztényszocialista pártvezetőség ülésén

Seipel kancellár ismét vállalkozni fog a kibontakozásra,

de abban az esetben, ha akadnának, akik aggodalmasnak tartják az ő kancellárságát, Schober János rendőrigazgatót fogja a pártnak ajánlani.

A kibontakozásra irányuló tárgyalások során csütörtök délután ismét Mittelberger voralbergi tartományi tanácsos személye került a kombinációk előtérbe. Egyelőre arról van szó, hogy

Mittelberger a keresztényszocialisták és a nagynémetek támogatásával alakítson kormányt, míg a gazdaszövetség nem venne részt az új kormányban.

Hir szerint van némi remény a megegyezésre, mert úgy a keresztényszocialista, mint a nagynémet párt szükségét érzi annak, hogy végre dülőre jusson a négyhetes kormányválság. Általában azt várják, hogy a hét végére megalakul az új osztrák kormány.

Mit kívánnak a közhivatalnokok?

A tisztviselői szövetség zagrebi közgyűlésének rezolúciója

Zagreből jelentik: Az állami és önkormányzati tisztviselők és nyugdíjasok szövetsége a napokban tartotta meg Zagrebban rendezévi közgyűlését, a szövetség elnökeként, dr. Benkovic Viktornak elnöklése alatt. A közgyűlésről mindenekelőtt hűdöi táviratot küldtek Úfelségének, amelyben a köztisztviselők szerezéseikvánataikat fejezik ki ahhoz a nagy munkához, amelyet magára vállalt január hatodik történelmi aktuálával és hű támogatásukról biztosítják. A távirat végül arra kéri a király Úfelségét, hogy az új lakástörvény meghozatalánál részesítsék továbbra is védelemben a köztisztviselőket és nyugdíjasokat, valamint azok özvegyeit és ne engedélyezzék a lakberek további emelését.

Az évi jelentések beterjesztése és a tisztikar egyetemesi ujraválasztása után a közgyűlés foglalkozott a köztisztviselők legaktuálisabb karri sérelmeivel. E tekintetben részletes határozati javaslatot fogadtak el, amely felöleli a tisztviselők összes kívánságait és panaszait. A memorandumot külön küldöttség fogja eljuttatni a kormány tagjainak.

A rezolúcióban a következő huszonöt pontba foglalják a tisztviselők kívánságait:

1. Mindenféle tisztviselő létszámredukciónál a redukálándók kiválasztásánál főszempont legyen a redukálándó tisztviselők kvalifikációja, szakképzettsége és használhatósága. A redukció minden esetben a tisztviselőszervezetek közreműködésével történjék.

2. Biztosítsák az összes aktív állami tisztviselőknél az elmozdíthatatlanságot.

3. A köztisztviselőkre vonatkozó elvi kérdések eldöntésénél és a törvények meghozatalánál hallgassák meg minden esetben az illetékes tisztviselőszervezeteket.

4. Szüntessék meg a tisztviselők és nyugdíjasok fizetéséből már két év óta az árvízkarosultak javára történő levonásokat.

5. Fizessék ki minél előbb a tisztviselők régi és új fizetése közötti differencia második részletét is.

6. Emeljék fel az összes aktív és nyugdíjazott

köztisztviselők javadalmazását legalább ötven százalékkal.

7. Emeljék fel aranyparitásra a köztisztviselők lakáspótlékait.

8. A tisztviselőtörvény revíziójánál változtassák át az összes eddigi járulékokat törzsfizetésre.

9. Vonják vissza az utazási és költözködési illetményekről szóló szabályrendeletet és adjanak ki helyette korszerűbbet.

10. A fennálló tisztviselőtörvény alapján egyenltségek ki az összes állami és önkormányzati nyugdíjasok nyugdíját.

11. Adjanak az összes állami és önkormányzati nyugdíjasoknak és hozzátartozóknak éppoly vasuti kedvezményeket, mint az állami tisztviselőknél.

12. Vezessék be az összes állami tisztviselők kötelező betegsége esetére való biztosítását.

13. Ne eszközöljenek levonásokat azoknak az állami szolgálatban levő nőknek fizetésénél, akiknek férjei állami alkalmazottak.

14. Történjék intézkedés, hogy az összes hatóságok a tisztviselők és hozzátartozók személyi viszonyait érintő iratoknál soron kívül sürgősen tárgyalják.

15. Revidálják a köztisztviselők adójáról szóló törvényt és a lehetőség szerint szüntessék meg teljesen ezt az adónemet.

16. Szüntessék meg az 1928/29. évi pénzügyi törvény 337. paragrafusának hatályát, amely megvonja azoknak a nyugdíjasoknak családi pótlékra való jogosultságát, kik nyugdíjazásuk után kötöttek házasságot.

17. Ne vonják meg a nyugdíjasoktól a drágasági pótlékokat, ha szabad kereseti pályán működnek tovább.

18. Fizessék vissza a nyugdíjasoknak az 1924. április 17-én kelt DR 42.700 számú minisztertanácsai határozat alapján megszüntetett lakáspótlékait.

19. Utaljanak ki családi pótlékot leány gyermekek után nagykorúságuk idején is, amennyiben nem niennek férjhez.

20. Fizessék ki az állami tisztviselők összes fize-

Ha új állomást akarsz keresni
Vagy géped gyengén hallható,
Segít rajtad az ideális
„Blaupunkt“ fejhallgató,
Amely Konráthnál kapható

téshátralékait, amelyeket az 55. költségvetési tétel javára irtak azon címen, hogy a tisztviselőknél ez a követelése elévült.

21. Ne korlátozzák a tisztviselők szabadságjogaikat, amelyeket a tisztviselőtörvény is biztosít számukra.

22. Állami tisztviselők elhalálozása esetén fizessék ki hozzátartozóknak temetési költségek címén háromhavi rendes fizetésüket.

23. Hajtsák minden tekintetben végre és léptessék teljesen életbe a tisztviselőtörvény 112. §-át, amely a kórházakban való ingyenes gyógykezelésről szól.

24. Változtassák meg a tisztviselőtörvény 153. §-át, amely szerint aktív nőtisztviselő nem tarthat igényt családi pótlékra.

25. Vegyék fel Zagreb városát is az első drágasági osztályba a drágasági pótlékok kiszabásánál.

Színháztervháboru Noviszadon

A beogradi építészegyesület súlyos panaszai a zsüri eljárása ellen

Noviszadról jelentik: Dr. Adamovic István noviszadi város képviselőtestületi tag, a színháztervpályázat elbírálására kiküldött zsüri tagja, beadványt intézett a városhoz, amelyben javaslatot tett, hogy Brasovan Dragisa beogradi építész-mérnököt, a zsüri egyik tagját, aki tudvalevőleg versenyen kívül értékes munkát nyújtott be a színháztervpályázattal kapcsolatban, bízzák meg a végleges tervek kidolgozásával.

Építészkörökben ez a javaslat nagy feltűnést keltett, mert a jugoszláv mérnök és építészegyesület elvi álláspontja szerint zsüritag nem pályázhat — még versenyen kívül sem — olyan munkára, amelynek elbírálására mint zsüritag vállalkozott.

Nagy feltűnést keltett az a szokatlanul éleshangu beadvány, amelyet az országos mérnök és építészegyesület beogradi klubja intézett szerdán Noviszad város tanácsához. Ez a hivatalos átirat megállapítja, hogy a beogradi klub két napon keresztül foglalkozott a noviszadi színháztervpályázat kérdésével és beható vita után megállapította, hogy a pályázati feltételek nem voltak kellő gondossággal megállapítva és nem voltak pontosan körülírva azok az elvi szempontok sem, amelyek a tervpályázaton résztvevők számára irányadók lettek volna.

— Kiderült — állapítja meg a beadvány — hogy egyes résztvevők bizonyos uton és módon be voltak avatva a pályázat kiírásának intencióiba és amíg a többiek ezeknek ismerete nélkül oldották meg, sokkal nehezebb körülmények között feladatukat, a beavatottak, ismerve az intenciókat, jogosulatlanul előnyben voltak és így természetesen, hogy ezek a beavatottak sokkal több kilátással vettek részt a pályázaton, mint a többiek, akik szintén sikeresen oldották meg feladatukat, de nem ismerve az intenciókat, más irányban jutottak megoldásra. Ez kitért a kiállításra került munkák megtekintésénél megjutalmazta a pályamunkákat, megbecsülhetetlen hibákkal, míg több szép megoldás munkát egyenesen félredobták minden díjazás és elismerés nélkül.

A beogradi klub mindezekben kívül megállapítja azt is, hogy a zsüri összehívása sem felelt meg a jogszabásnak és elvileg leszögeztett álláspontnak, mert a zsüriben csak egy szakértő tag volt, de ez is külön tervrajzot terjesztett be, ami példátlan a pályázatok történetében.

— Mint hogy ismeretes, hogy a zsüri nem szakértő tagjai nem voltak és nem lehettek beavatva azokba a problémákba, amelyekről ítéleteket, nyilvánvaló, hogy az egyetlen szakértő tag szüggelése a zsüri többi tagjainak szabad ítélvívánítására káros hatással volt.

— Ha a városi tanács — folytatja a beadvány — magáév teszi Brasovan Dragisa építész és a zsüri tagjának felfogását, akkor értelmetlen, hogy ezeket az elvi szempontokat miért nem ismertették meg már a pályázati feltételekben, mert ebben az esetben, a mostaninál sokkal kedvezőbb eredményt érhetek volna el. Ha viszont Brasovan Dragisa pályázott munkájával a végleges tervek elkészítésére, akkor le kellett volna mondania a zsüri tagságáról.

A mérnöki klub sajnálatát fejezi ki afölött, hogy az egész pályázat célt tévesztett, miután a fennálló és előírt szabályoktól való eltérések hiábavalóvá tették sok résztvevő fáradságát és munkáját.

Igy ír az olvasó

Költőtenyésztés

A mult héten történelmi és irodalomtörténeti vizsgára bocsátottuk olvasóinkat. Nem nagy eredménnyel. Nem mintha olvasóink nem tökéletesen tudnák a történelmet, hanem csupán azért érkezett kevés megjelölés, mert bizonyára nem volt ezúttal érdeklődés a probléma iránt.

A nyertes pályázó is hibákat követett el, de egészben mégis az ő megoldása a legjobb. A nyertes igali Igalis Szvetozár, aki a feladott kérdéseket a következőképp fejtette meg:

1. Nagy Péter cár adott parancsot egy új főváros felépítésére a Néva-partián. A várost róla nevezték el.

2. Napoleon vette ki a pápa kezéből a koronát s koronázta meg önmagát.

3. Milton angol költő volt mindkét szemére vak s ő diktálta lányának verseit, többek közt az elvesztett paradicsomot.

4. Jókai Mór mindkét házassága szenciációszámba ment. Huszonhárom éves korában vette nőül a nálánál 13 évvel idősebb Laborfalvy Rózát s hetvennégy esztendő volt, amikor házasságra lépett Nagy Belláival.

5. II. Vilmos német császár hűségéből titkolta, hogy egyik karja kacska volt.

6. Heinrich Heine német költő származott zsidó szülöktől, s őt tartották sokáig honfai hazáruólónak.

7. Nero, római császár lépett 17 esztendő korában a császári trónra, anyja Agrippa biztatta gyilkosságra, önmagát kiváló költőnek tartotta.

8. Julius Caesar-t mutatja műve a de bello Gallico a világ egyik legnagyobb katonai lángelméjének.

9. Munkácsy Mihály lett kis asztalosinasból híres festővé.

Az első kilenc kérdésre a nyertes pontosan megfelelt. A tizedik kérdést nem találta el, mert Foucault volt, aki elméletét a Pantheon-ban végzett ingakísérletekkel bizonyította be.

A másik része a pályázatnak találó mondásokkal jellemezni tíz világtörténelmi nagyságot, még pedig Publius Ovidius Naso-t, Dickens-t, Széchenyi Istvánt, Tell Vilmost, báró Littius Lászlót, Hannihált, Bakács Tamást, Zmaj Jovan Jovanovicsot, Keppert és Kleopátrát.

Itt a nyertes pályázó nem volt olyan szerencsés, Dickens-t, Ovidius-t nem a legjellemzőbb adattal karakterizálta, tévedni csak báró Littius Lászlónál tévedett, akit katolikus püspöknek mond, holott nem is volt pap, s róla a legjellemzőbb, hogy magyar költő volt, akit pénzhamisításért, gyilkosságért s egyéb büncselekményekért kivégeztek. Minthogy így munkája egészben jó, átveheti a kiadóhivatalban a jutalmul kifizetett Balzac könyveket.

Harmadik pályázat

Minthogy úgy látjuk, hogy sokkal sikeresebb az a pályázat, amelynél az olvasó költői képességeiről tehet tanulságot, ezúttal újból költői versenyre hívjuk fel azokat az olvasóinkat, akik az ilyen elmespórt iránt érdeklődnek. Mostani pályázatunk a következő:

Milyen költő volna ön?

Ime a példa, amelynek megoldása felel a kérdésre: Próbálja meg versbe állítani az alábbi szöveget, de úgy, hogy a szavak alakján ne változtasson:

*Jöttek sima tiszta égen könnyű felhők, s tehéren
elbűlték jütszi mosolyokat. Az élet bágyadt volt, szép
is, aranyos is, a földön minden nevetett, én is mosolyogtam.*

A nyolc soros versike két strófából álljon. A páros sorok rimeljenek.

Ime a megoldás körülbelül a következő:

*Könnyű felhők jöttek
Sima tiszta égen,
Jütszi édes mosolyoka.
Lebűlték tehéren.*

*Bágyadt volt az élet
Aranyos is, szép is,
Nevetett a földön minden,
Mosolyogtam én is.*

Erre a mintára tessék verset írni a következő sorokból:

1.

*Régi, régi képen nézem őt, idegen talán új szobá-
nak, mély, sötét szemében lelkem lángol. Apám már
régen, régen elment, minden utam feléje vezet s jön
hosszám egyrejobban s közelebb. Amint az emlékezet
toszlik, mindvégig csatódás hozzá szépül.*

Nyolc soros verset méltóztatnék csinálni, úgy hogy ezek a szavak maradjanak meg ugyanilyen alakban,

a készítenő vers első sora a harmadikkal, második a negyedikkal rimeljen. Rimképe tehát *a b a b c d c d*.

2.

Csináljon verset ebből a prózai sorból:
*A szemem a lélek titkének mondják, de ez mégsem
lehet mindig igaz. Mindig messze van lelkem lelkedtől,
s mégis meglátom magam szememben.*

Ez a vers is nyolc soros legyen, páros sorai rimeljenek, a páratlanok rímtelenek legyenek.

3.

Heine *Leise zicht...* kezdetű dala prózába átirva:
*Ujuló remények szívemen átsuhannak. Szállj vig
tavaszú ének, édesen messzire,
Virágtermő földeken, ibolyás sikon át szállj.
És ha egy rózsádat látsz, mondd, hogy én köszön-
töm.*

A kissé szabadon fordított nyolc soros vers páratlan számú sorai két, a párosak hat szótaguak. Két-két páratlan és két-két páros sor rimel egymással.

4.

Heine: *Ein Fichtenbaum...* kezdetű költeményét állítsa versbe az alábbi sorokból:
*Zordon észak magas haván fenyőfa áll, tekete ma-
gány a sorsa és tehér léged tél.
Igy egy pálmáról álmodik, amely távol kelet pusztán
titkon a forró könnyeket ejti.*

(Nyolc soros vers, a páros számú sorok hat szótaguak és rimelnek).

5.

Heine: *Vergillett sind...* kezdetű dala prózában;
*Minden énekem mérget rejt s csoda mért volna ez?
Tovább suhannak mind gyilkos, sötét méreggel,
Mérget rejt minden énekem s csoda ez mért volna,
te? Kigyók és szerelmem asszonya laknak szívemben.*
A nyolc soros jambusos vers minden második sora hat szótagu és rimel.

Összesen öt versnek a megírására adunk itt megbízást. A szavak megvannak, azokon semmit nem kell s nem is lehet változtatni, csak a meglévő szavakat kell versbe foglalni.

Minthogy az ismeretlen költőket nem akarjuk tömegtermelésre biztatni, a pályázatban részt vehet az is, aki csak egy verset tud készíteni a meglévő szavakból, a nyereségre persze a siker nagyobb reményével pályázik az, aki egynél több verset csinál — vissza, mert elárulhatjuk, hogy ezek a szavak eredetileg is versekbe voltak foglalva.

A jutalom, amit a legjobb pályázat szerzője kap meg:

Kassák Lajos: Egy ember élete című háromkötetes irodalmi munka.
A pályázatoknak esütőrtökig, május másodikáig kell a szerkesztésbe beérkezni, hogy még a nyeresémeny odaitelésénél tekintetbe jöhessenek.

Királyi kegyelmet kapott egy halálra ítélt asszony

A férjgyilkos rumai asszony halálos ítéletét életfogytiglani fegyházra változtatták át

Mitrovicáról jelentik: A mitrovicai törvényszékhez most érkezett le a legfelsőbb döntés Erdéjan Káta rumai férjgyilkos asszony bűnyűjében. Erdéjan Káta fia és leánya segítségével meggyilkolta férjét, akivel rossz viszonyban élt, azután, hogy minden nyomot eltüntessenek, a holttestet a fákamrában elásták. Már-már sikerült megmenekülnök az igazságszolgáltatás elől, azt hirtelre, hogy Erdéjan bucsu nélkül elhagyta őket, a véletlen azonban felderítette a bűntényt. A kutyák megerezték a hullaszagot és egy éjjel kiásták a holttestet. A csendőrség letartóztatta a gyilkos asszonyt és két gyermekét, akiknek bűnyűjében egy évvel ezelőtt hozott ítéletet a mitrovicai törvényszék. A bírósá-

ság a bizonyítási eljárás befejezése után a férjgyilkos asszonyt *kötél általi halálra*, a fiút, Erdéjan Nikolt *huszvévi*, a leányt, Erdéjan Erzsébetet pedig *tízévi fegyházra* ítélte.

A törvényszék ítéletét a többi fórum is jóváhagyta, mire a halálraítélt asszony védője Ófelségéhez fordult kegyelemért. *Ófelsége megkegyelmezett Erdéjan Kátának, aki amikor kihirdették előtte a királyi kegyelmet, örömeben elájult.*

A királyi kegyelem következtében a gyilkos asszony halálos bűntetését életfogytiglani fegyházra változtatták át. A bűntételt a legközelebbi napokban fegyházba szállították.

Felmentették a halálsorompó váltoórét

Az ügyész a bizonyítási eljárás befejezése után elajjtette a vádat, amelyet a főmagánvádó vett át

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken szerdán folytatott *Dobosi* István szajlovói váltoór ismeretes bűnyűjének tárgyalását. Dobosít az ügyészég gondatlansággért elkövetett emberöléssel vádolta, mert a gondjaira bízott szajlovói sorompót 1928 szeptember 23-án éjjel nem bocsátotta le és így az ott áthaladó szubotocai személyvonat elütött egy autót, amelyben *Tekedes Sándor, Balog Pál, Vicko Viktória, Alexa Mária és Abt Vilmos* noviszadi lakosok ültek. A *katasztróának Takács Sándor, Balog Pál és Vicko Viktória halálos áldozatai lettek*, míg Abt Vilmos és Alexa Mária hónapokig ieküdték a kórházban.

A szerdai folytatás tárgyalására több új tanút idéztek be, akikre dr. *Matics* Milán védő hivatkozott. A tárgyaláson megjelent Abt Vilmos és Alexa Mária, a halálautó életben maradt két utasa is.

A tárgyalást kilenc órakor nyitotta meg *Levakovic* Matija tanácselnök, majd a vádirat felolvasása után megkérdezte a vádlottat, hogy meg marad-e előbbi vallomása mellett. *Dobosi* István váltoór kijelentette, hogy eddigi vallomását teljes egészében fenntartja.

Levakovic elnök ezután Abt Vilmos sofőrt hallgatta ki, aki a halálautót a tragikus éjszakán vezette. Abt Vilmos határozottan fenntartotta azt az állítását, hogy a szerencsétlenség pillanatában a sorompó nyitva volt.

A védő (a tanuhoz): Hova akartak maguk tulajdonképpen menni?

A tanu: Nem tudom. Nekem azt mondták, hogy hajtsak a repülőtér felé.

A védő: Arra kérem a bíróságot, hogy erre vonatkozóan részletesen hallgassa ki a tanut és állapítsa meg a vallomásából, hogy a tanu nem tudja, hova akartak menni, amiből arra következtettek, hogy ittas volt.

Az elnök (a tanuhoz): Amikor a szerencsétlenség után a törvényszéki bizottság kiszállt a helyszínre, az autó egyik utasát az autó közelében az árokban találták. Tudja-e, hogy ki volt az?

A tanu: Nem emlékszem.

A bíróság ezután a halálautó életbenmaradt másik utasát, *Alexa Mária*t hallgatta ki, akit az elnök felszólított, hogy újból mondja el részletesen, hogy mikép történt a szerencsétlenség?

— Vasárnap volt, — mondotta a tanu — amikor *Vicko* Viktóriával kimentünk a *Kraxner*-féle vendéglőbe, ahol találkoztunk *Takács* Sándorral, *Abt* Vilmossal és *Balázs* Sándorral. Éjjel tizenegy órakor *Takács* indítványára elhatároztuk, hogy autón *Vrbászra* megyünk. Minthogy azonban *Takács* be volt rugva, a kocsi nem annak rendes sofőre, hanem *Abt Vilmos* vezette. Arra emlékszem, hogy egyszer áthaladtunk a síneken, de azután újból visszatértünk oda és amikor másodszer a sínekhez értünk, akkor történt a szerencsétlenség. Biztosan tudom, hogy a sorompó mindkét alkalommal teljesen nyitva volt.

Az elnök: Mondotta maguknak *Abt*, mielőtt átmentek a síneken, hogy vigyázni kell, mert ha nyitva áll a sorompó, könnyen szerencsétlenség történhet?

A tanu: Erre nem emlékszem.

Az elnök: Pedig a rendőrség előtt így vallott.

A tanu: Nem emlékszem.

A bíróság ezután *Rakics* Radenkó volt noviszadi főkapitányhelyettesét hallgatta ki tanuként, aki *Abt* és *Alexa Mária* kihallgatását végezte és aki a nyomozást vezette.

Az elnök: Mikor ment ki a rendőrség a helyszínre?

A tanu: Reggel négy óra tájban. A rendőri bizottságot *Malencics* Rodoljub rendőrkapitány vezette.

Barakov Jován mérnök, a noviszadi vasúti osztály-mérnökség főnöke tanukihallgatása folyamán elmondotta, hogy a szerencsétlenség napján a helyszínen járt és ez alkalommal megállapította, hogy a sorompó karcolások voltak és a kerítés egy része ki volt döntve.

Phillip Adám szubotocai vasutifelügyelőség tisztviselő, aki a szerencsétlenség alkalmával a halálsorompó-
nán áthaladt szubotocai személyvonaton utazott, elmondotta, hogy nem tud pontosan visszaemlékezni, hogy a sorompó nyitva volt-e, vagy le volt-e bocsájt-

va. Emlékszik, hogy az autó mellett a szerencsétlenség után egy sebesültet látott, de hogy ki volt, azt nem tudja.

A védő: Hallotta ön a motor berregését a szerencsétlenség után?

A tanu: Nem hallottam.

A bíróság ezután Barakov Jován főmérnököt és Philip Adám vasutagazgatási hivatalnokot szakértőként hallgatta ki, akik egybehangzóan kijelentették, hogy a vádlottnak kötelessége volt öt perccel a vonat érkezése előtt a sorompót lebecsátani. A szakértők megengedik, hogy a sorompó a kritikus esetben nem volt jó állapotban, mert az ilyen sorompók gyakran elromlanak és sokszor nem lehet azokat teljesen lebecsátani.

Jung András, a szubotocai személyvonat kísérője előadta, hogy amikor a vonat a szajlovői őrház előtt elhaladt, a vádlott a helyén volt. Hogy a sorompó nyitva volt-e, nem tudja, mert mielőtt a vonat elhaladt az őrház mellett, visszament az utolsó kocsi levő fülkéjébe. A szerencsétlenség megtörténte után annyit látott még, hogy az összetört autóban sebesültek vannak. Amikor a noviszadi vasúti állomásról a vasúti bizottság a helyszínére ment, a bizottsággal kiszállt és akkor látta, hogy a sorompó sérült.

Az elnök: Milyen helyzetben volt a sorompó, amikor a bizottság kiszállt?

A tanu: Nem volt teljesen lebecsátva.

Tomicz Krszta, a szubotocai személyvonat kalauza elmondta, hogy a sorompó nem volt egészen lebecsátva és meg volt sérülve. Hogy a vádlott a helyén volt-e, nem tudja.

Krász József noviszadi vasutas lényegtelen valamása után **Bogolevic Simeon,** a személyvonat mozdonyvezetője, tanuvallomásában elmondta, hogy az autót már csak akkor vette észre, amikor a szerencsétlenség megtörtént. A vádlott a helyén állott, de nem látta, hogy a sorompó le volt-e bocsátva.

Bán Antal szubotocai vasutagazgatási mérnök szintén a személyvonat utasai között volt, a hatodik vagonban tartózkodott és látta, hogy amikor a kocsija a sorompóhoz ért, az nem volt teljesen lebecsátva.

Melch Pál béres volt az utolsó tanu, aki elmondta, hogy a szerencsétlenség idejében a vasúti tőléstől 300 méterre levő dr. Petrovics Milos-féle szálláson etette a lovakat, amikor észrevette, hogy az uton egy autó halad. Látta, hogy az autó a sorompó felé igyekezett. Amikor az autó a sorompóhoz ért, az valaminek nekiütődött és elaludtak a lámpái. Pár perc múlva jött a személyvonat és akkor megtörtént a szerencsétlenség.

Az elnök ezután felolvasta a helyszíni vizsgálat alkalmával felvett jegyzőkönyvet, továbbá a honcslási jegyzőkönyveket és ezzel a bizonyítási eljárás be is fejeződött.

Dr. Micsies Márkó államügyész elejtette a vádat, mire a sértettek jogi képviselője, **dr. Zíprisz Oszkár** ügyvéd vette át megbízói nevében, mint főmagánvádló a képviseletet.

A bíróság rövid tanácskozás után felmentette Dobosi Istvánt, mert a vád nem igazolódott be. **Dr. Zíprisz Oszkár** felekezett a felmentő ítélet ellen.

A francia orvos-szörnyeteg bünei

Halálra operálta a beteg katonákat

Párisból jelentik: A Quotidien tovább folytatja leplezésait a chalonsi katonai kórház szadista törzsorvosáról. A cikkeik hatása alatt Painlevé hadügyminiszter máris intézkedett, hogy egy ellenőrző bizottság menjen ki a katonai kórházba és vizsgálja meg, hogy mi igaz a vádakból. A törzsorvos mellett beosztott fiztek és orvosok már hosszú büneljstromot küldtek be a hadügyminisztériumba. Megírták a fiztek, hogy még sokkal többet is mondhatnának, de félnek a törzsorvostól, aki állandóan terrorizálja őket.

A vádpontok között szerepel az is, hogy a törzsorvos, *akinek egyáltalában nincsen sebészeti gyakorlata, szenvedélyesen operál.* Akár szükség van műtetre, akár nem, mindig úgy intézkedik, hogy a beteg katonákat meg kell operálni és az operációt ő hajtja végre. Sohasem állítja el a betegeket és műtétei fantasztikusan hosszú ideig tartanak. Legutóbb például egy katonát, akinek a térdén volt jelentéktelen sérülése, szintén megoperált.

Három óra hosszat dolgozott a szerencsétlen katona térdén: a katona a műtét alatt elvérzett és meghalt. Egy másik katonának valami kis kelése volt. Ezzel az apró operációval nyugodtan lehetett volna hetekig is várni, a törzsorvos azonban ragaszkodott az azonnali operációhoz, annak ellenére, hogy a katona tüdőgyulladásban feküdt negyven fokos lázzal. A súlyos beteg katonát egy órahosszat operálta altatás és érzéstelenítés nélkül. Természetesen ez a katona is meghalt. Számos más felláborító esetről is beszámolnak a feljelentések. A francia baloldali lapok nem bíznak abban, hogy Painlevé szigorú büntetésben fogja részesíteni a szadista törzsorvost és rámutatnak arra, hogy milyen jelentéktelen fegyelmi megrovást kaptak néhány héttel ezelőtt a rajnai francia katonákat megkínzó tábornokok.

Letartóztattak Kikindán egy házasságszedelő álmérnököt

Három cseljei leánytól huszonkilencezer dinárt csalt ki és egy negyediket vett el feleségül

Kikindáról jelentik: Egy évvel ezelőtt feltűnt Kikindán egy jómögnyű fiatalember, aki mint végzett mérnök ajánkozott a Bohn-féle téglagyár géposztályához. A gyár csak néhány napi próbaidőre vette fel a »mérnököt«, akiről kiderült, hogy nincs diplomája.

A fiatalember eközben megismerkedett egy jómögnyű kikindai családdal és mint **Czadnek József** gépészmérnök mutatkozott be. Czadnek udvarolni kezdett a család idősebb leányának és a család szívesen is vette közeledését. Czadneknek a Bohn-cég közben elhosszította állásából, de a fiatalember azért továbbra is kitarított a leány mellett. Elbocsátását a leány anyja előtt úgy tüntette fel, hogy negyven napi szabadságot kapott. A negyven nap is lejárt. Czadnek nem tért vissza állásába, ellenben megkérte a leány kezét. Az anyja, aki közben rossz híreket hallott a vőlegényjelöltől, elutasította a kérést. A fiatalok azonban nem sokat törődtek az elutasító válasszal és a leány anyja tiltakozása ellenére férjhez ment Czadnekhez. Czadnek követelte a hozományt és mindinkább fenyegető magatartást tanúsított az anyjával szemben, aki még a köteles rész kiadását is megtagadta. Czadnek erre rávette fiatal feleségét, hogy édesanyját a köteles rész erejéig beperelje. Az anyja közben kibékült a leánnyal. Czadnek Kikindán a »Három kalap« vendéglőben mulatozás közben *rdölt egy adóhivatalnokra, Nedomaesky Damján* rendőrkapitány három napi elzárásra és munkakerülés címén nyolc napi elzárásra ítélte Czadneket, egyben kitiltotta Kikinda város területéről.

Szerdán délelőtt érkezett a kikindai rendőrséghez a maribori vizsgálóbíró elfogató parancsa. A ljubljanai ügyészség három rendbeli csalással vádolja. Czadnek, aki Celiében három leánynak házasságot is ígért és egyikőtől tízezer, a másiktól tízezer, a harmadiktól ezer dinárt csalt ki. Czadnek a pénzt elköltötte és a leányokat faképnél hagyta. Szerdán a rendőrség letartóztatta Czadneket és csütörtökön Mariborba szállították.

Három derüs per abeckerek törvényszéken

Minél a három per vádlottja hatósági közeget sebesített meg

Beckerekéről jelentik: Három derüs epizódokban hővelkedő bümpert tárgyal csütörtökön a beckerekai törvényszék.

Roger Ferenc sztárcsai földmivest azzal vádolta az ügyészség, hogy 1926-ban az uccán megverte **Lucse János** sztárcsai községi bírót és ezáltal hatóság ellen elkövetett erőszak és könnyű testi sértés vétségét követte el. *A vád szerint Roger úgy arcon csapta a községi bírót, hogy annak egy foga kiesett.* A tárgyaláson a vádlott előadta, hogy a kérdéses napon az uccán ment, amikor meglátott két suhancot, amint verekedtek. Arra jött a bíró és a vádlott szölt neki, miért nem választja szét a verekedőket.

— **Erre** — mondotta a vádlott — *a bíró három pofont adott nekem.*

— **És maga mit csinált?** — kérdezte az elnök.

— *En semmit, azt mondám köszöröm szépen és együtt tovább mentünk.* Utóbb aztán a bíró adott még egy pofont. Ezt már megsokoltam és azt hiszem, én is megcsaptam.

— **Jól megcsapta maga, hogy a foga kiesett.**

— **Azt ő tudja kérem, hogy hogy csaptam meg, a pofonokat meg én tudom milyen volt.** Különbön is már kiegyeztünk a bíró ural.

Ezután a sértett községi bírót hallgatták ki.

— **Megverte magát a vádlott?** — kérdezte az elnök.

— **Engem?** — csodálkozott a sértett. — *Nem bántott az egy ujjal sem. Nem emlékszem, hogy megvert volna, ha bántott is, nem akart bántani.*

Az ügyész ekkor felállt és bejelentette, hogy hamis tanúzás miatt vádat emel Lucse ellen és kérte, hogy az ügy iratait a bíróság terjessze be az ügyészséghez. Ezután **Weismann József** tanu lépett elő.

— **Maga sem emlékszik semmire?** — kérdezte az elnök.

— **Nem emlékszem** — válaszolt a tanu.

A bíróság **bűnösnek mondta ki Rogert és tizenöt-napi elzárásra ítélte.**

Aranyórával vágta fejbe a csendőrt

Kasztori Péter nusicsevoi földbirtokost azzal vádolta az ügyészség, hogy **1926 augusztusában megvert egy csendőrt.**

A vádlott a tárgyaláson elmondta, hogy életében sosem ivott és egyszer úgy berugott, hogy elvesztette öntudatát. Nem tudja mit csinált ilyen állapotban és nem érzi magát bűnösnek. **Petrovics Zsivkó és Matkó Andrija** csendőrök tanuk elmondották, hogy az uccán találkoztak össze a vádlottal, aki minden szó nélkül adalépett hozzájuk és így szölt:

— *Betyárok, tolvajok, majd adok én nektek.*

Ezekre a szavakra a csendőrök, akik látták, hogy ittás emberrel van dolguk, megkötözték Kasztorit, hogy kárt ne tehessen sem magában, sem másokban. Így mentek egy darabig, amikor Kasztori hírtelen leült a földre és nem akart tovább menni. Kérlelték, hogy keljen fel, de ehelyett a vádított *berugott a mellényzsebébe, előrántotta hatalmas aranyóráját és fejbevágta Matkó csendőrt.* A másik csendőr ekkor segítségért kiáltott.

— **Mit csinált a vádlott a tett után?** — kérdezte az elnök.

— **Mire segítség érkezett, elaludt az uccán, alig tudtuk felrázni.** A bíróság a perbeszédnek elhangzása után a vádított felmentette azzal az indoklással, hogy a sértettek vallomásából is világosan látszik, hogy a vádlott nem volt öntudatlan, amikor a csendőrt az aranyórával fejbevágta és szidalmazta.

»Gyerünk haza öregem«

A harmadik per vádlottját, **Zsivojnov Kuzman** dragutinovói földmivest is hatóság elleni erőszak és könnyű testi sértés vétségével vádolta az ügyészség. A vád szerint **Zsivojnov megszurta Mirkov Szeváin rendőrt, aki őt haza akarta kísérni.** A vádlott a tárgyaláson kijelentette, hogy nem emlékszik semmire.

Mirkov Szeváin rendőr a következőképpen adta elő az esetet.

— **Egy este az állomásra mentem** szolgálatban, amikor egy nagy csoport közepén megpillantottam Zsivojnovot. Kés volt a kezében és vadul hadonászott. Felszólítottam, hogy jöjjön velem, majd én hazavezetem. A vádlott azt mondta, hogy azonnal és ezzel bement a váróterembe és ott az egyik padon *alvó török cukorkadrust háromszor úgy pofonygatta, hogy az leszédült a padról.*

— Minden törököt megölök — kiabálta a vádlott vérben forgó szemekkel.

— **Mit tett maga?** — kérdezte az elnök a tanutól.

— **Azt mondtam neki, ne bolondozz öregem, gyere szépen haza.**

— **És ment?**

— **Jött, de előbb még egy pofont adott a töröknek.** Végre elindultunk és csendesen beszélgetve mentünk egy darabig. Semmit se sejtettem, egyszerre csak **Zsivojnov előrántotta a bicskáját és a karomba szurt.**

Zsivojnovot a bíróság **bűnösnek** mondta ki és **egyhávi elzárásra** ítélte.

Uj illetekeket szavazott meg Szombor város közgyűlése

Városi okmánybélyegeket adnak ki

Szomborból jelentik: A szombori képviselőtestület csütörtökön tartotta rendes negyedévi közgyűlést. A közgyűlésen **Makszimovics Szeváin** dr. polgármester elnökölt. **Koszadinovics Dusán főjegyző** felolvasta a múlt negyedéről szóló polgármesteri jelentést, amely feljeli az első három hónap közigazgatási munkáját. A polgármesteri jelentés kegyeletes szavakkal emlékeztet meg **Eremin György** volt szombori főkapitány haláláról. A közgyűlés állva hallgatta végig a jelentés Ereminről szóló részét. A polgármesteri jelentést ezután egyhangulag elfogadták.

A városi tanács javasolta, hogy a város adja el örkő áron a tulajdonában lévő moecaras földet öt holdas parcellákban. **Masirevics Mihály** dr. szólalt fel ebben az ügyben és azt kérte, hogy nyújtsa be a tanács a nyilvános árlejtés részletes feltételeit is. **Máties Márton** dr. indítványozta, hogy elsősorban a szomszédoknak adják el a parcellákat. A tanács nevében az előadó kérte, hogy a javaslatot elvben tegye magáévá a közgyűlés és a részletes feltételeket a jövő közgyűlésen fogják beterjeszteni.

A közgyűlés a tanács javaslatára átirási illetekeket szavazott meg és pedig adásvételnél egy százaléket, örökösödésnél egytől két százalékgal azzal, hogy a 150.000 dináron alul örökölt érték illetékmentes.

Uj városi illetekeket is megszavazott a közgyűlés. Egy kérvény városi bélyegilletéke 5 dinár, felebezés 20, melléklet 2, bizonyítvány 25, fegyverviselési engedély egy revolver után 10, egy csöves vadász-fegyver után 15, két csöves vadászfegyver után 25, iparigazolvány 50, telepengedély 100, személyazonossági igazolvány 3, nyilvános mulatság 50, bérkocsi engedély 50, magánautó 100, motorbicikli 50, kerékpár 10, helyi italmérés engedély 100, adófőkönvi kivonat 15, adóbizonnylat 10, becslés 25, anyakönyvi kivonat 10, diszpenzáció 50, idegenek tartózkodási engedélye 10 dinár. Elhatározták, hogy a városi illetekek befizetésének megkönnyítésére bélyegeket fognak kibocsátani.

A közgyűlés ezután hosszú vita után elfogadta, hogy a városi kórházat és a szegényházat a jövőben a város házi kezelésben fogja tartani.

Karakasovics Szima főszámvevő beterjesztette a közgyűlésnek az 1919—1927. évekre szóló városi zárszámadásokat, amelyeket egyhangulag elfogadtak. **Elfogadták** a villanytelep múlt évi zárszámadását és a jövő évi költségvetését. A villanygyár igazgatójának a közgyűlés egyhangulag **Csuáics Brankó** főmérnököt választotta meg. Több más ügy tárgyalása után a polgármester este hét órakor berekesztette a közgyűlést.

HIREK

Buzaszentelő

Imádkozunk — mondta a fehérhaju pap a buzatábla szélén és a szél elkapta a szeliden, kiejtett szót. Felemelte karját, a térdreborult tömeg felett, az ég felé fordította az áhitat szentelt olajától fénylő arcát és széles lendülettel megáldotta és megszentelte a zöldberborult földet. Így maradt néhány pillanatig szótlannul magábamélyedve és nézte a férfiak fődellen fejét, az asszonyok színes fejkendőit, a leányok rózsás ruháit és a gyerekek megilletődött szemét. Imádkozunk — mondta még egyszer és maga is lehajította a fejét a föld felé, amelyen apró, kis repedések támadtak, vékony elevenzöld buzaszálak bukkantak ki, mint a fiatal legény állán a pelyhedző, gyenge szakáll. Köröskörül házak vannak, mellettünk itt van a város, de ez a kisdarab föld itt már a mező, innen szalad a messzeségbe hátán cipelve a frissen meszelt tanyaházakat. Idehalatszik a villamosok csilingelése, de itt az országot szelén két oldalt, a föld drága határán, ahol elválnak a város és a mező, térdrebukott a tömeg. Fent, magasan mindenki felett, az ég kék selymében egyre magasabbra száll az aranyarc, alatta, azonnal alatta ott lengnek a színes zászlók, szentek képeivel, piros, lila és zöld szalagokkal. Amerre nézel, lehajtott fejek, emberek, a föld munkásai a fohászokdás meleg gyapjába öltözve. Fiatal pezsdülő legények, az eke örökösei, lecsüggesztett fejjel morzsolják az ima édes szavait. Az iskolák szabadságot diákjai, fehérben ünneplő apró iskolás-lányok, erősmarku földművesek, sugárzó arcú asszonyok pergetik a rózsafüzér gyöngyszemeit: egyetlen szívbemarkoló zsongásban olvad össze az ima, lassan hullámszik tovább a földek felett, mint a tavaszi beszéd, megáldja megszentelt a kicsillanó, reménylő duzzadó, vigasztaló buzaszálakat, amelyek olyan ártatlanok, olyan gyengék és olyan aláztosak, mint az a kis parasztlány, aki hősies elszántsággal, kibuggyanó könyvvel a szemében azon öröklődik most, ebben a pillanatban, hogy a zászlórudat fenntartsa a magasban.

*

A tömjén füstje és a szenteltvíz kristálya még ott reszket a buzaszálon, amely most született meg, az első szikrázó nap melegétől. Ezer mély szem nézi most ezeket a borzongó zöld villanásokat, ezer szem féltő aggodalmat és szeretetet sugárzó nézése fogja át, a kenyér előreküldött üzenetét: a parányi vetést. Minden itt van most eltemetve, ezekben a vidáman intgető zöld szálakban: nehéz hetek munkája, nehéz kenyér sóhája, kiszáradt torkok szomja, öreg szemek becsúszása, az asszony testének millió roppanása, izmok feszülése. A csira kihajtott és a mag üzent: itt vagyok, élek. Az idő láthatatlan messzeségében azonban ki tudja, milyen tragédiák rejtőznek. A leselkedő veszedelmek szellemeit akarja elűzni az ima, amely a tömeg lelkéből fakadt fel ezen a napon. Áldást kérnek a földre, a vetésre, a munkára, hogy gyümölcs legyen az elvetett magnak, az elszórt erőnek és a kihitelezett reménységnek. Ott tódul az asszony az ura mellett, fogja a gyereke kezét. Egy ősz ember reszkető szájjal sutog apró tordékeket régi imákból, amelyeket fáradt agya már elfelejtett. Nincs tartalma, nincs összefüggése, csak hangtalan szavak rebbennek el az ajkán. Ebbe is belefárad és letép egy fűszálat, odaemeli a szájaához, forrón rábűkök és csókolja, mint egy kedves halottat...

*

Az öreg pap ornátusának ezüstjén ugrándeveza tánol a napsugár. A lába előtt millió rovar szalad el, életvidáman és részegen a léte és mámorától. A gyerekek énekelnek valamit, a föld felett, sokan keresztet vetnek egy nedves görgöngyöt vesznek fel és szót-morzsolják az ujjuk között. Megkapó hűvesség ömlik szét az arcon. Nincsenek itt rosszindulatu gonosznézésű szemek, csak a nagy varázstól megitta-sodott lelkek, meleg hullámok, amelyek vidáman lökik a szív felé a vért, láthatatlan idegszálak, amelyek egygyé, egyetlen érző áhitatos tömeggé varázsolják a föld ünneplőit. A gyárakban termékenyen száguldanak a kerekék, itt kint a ragyogó sátor alatt a föld belsejében buzdón tör utat magának milliárd apró gyökér. Milyen fenséges lenne látni a gyökerek életét, amint szertefutnak a fekete barázdákban, látni a növekvő kenyér szivedobbanását ott a mélyben, azt a nyüzsgő, misztikus életet, ahol a vékony idegek összetalálkoznak, összefonódnak és egymásnak adják a vértüket.

*

Itt áll száz meg száz ember ünneplőben a buzatábla szélén. A pap beszél a föld kifogyhatatlan jóságáról. Élet ez — mondja — de teretöje lesz annak, aki előfordul tőle. Ez a rög, amely ma kenyeret ad, holnap kenyértelenül emel benneteket. Ha tudnátok, hogy az elmulás milyen közel áll az élethez... A tömeg elindul vissza a város felé. A nap süt, a pap imádkozik, az asszonyok énekelnek, a zászlók vidáman intgetnek, egy földműves cigarettát kér a szomszédjától, egy kisdiák, aki ugylátszik megéhezett a szabadban, kiugrik a sorból és vesz két perccet. Itt vagyunk a városban, olyan, mintha egy lábadozó betegnél lettünk volna látogatásban.

Szegedi Emil

VÁROSI SZÍNHÁZ. Hétfő, április 29: *Anna Karenina*. Dráma Tolsztoj regénye után.
Kedd, április 30: *Protekcio*. Nusic Branislav komédiája. (Az Oszjiek—noviszadi nemzeti színház vendégjátéka.)

VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytermében szombaton, április 27-ikén *Hauser* Endre hegedűművész hangversenye.

*

— Szrszkics igazságügyminiszter vacsorát adott a kormány és a diplomáciai kar tagjainak. Beogradból jelentik: Dr. Szrszkics Milán igazságügyminiszter és felesége csütörtök este a Szrszki Kraljiban vacsorán látták vendégül a kormány és a diplomáciai testület több tagját. A vacsorán résztvettek Zsvkovics Petár miniszterelnök, Hadzsics tábornok hadügyminiszter, Korosec Antun közlekedési miniszter, Makszimovics Bozsa közoktatási miniszter, Svrljuga Sztankó pénzügyminiszter, Mazsuranics Zselimir kereskedelmi miniszter és Franges Ottó földművelési miniszter, továbbá a csehszlovák, francia, román, angol és olasz követek.

— Osztojics Szelimir polgármester Beogradban. Osztojics Szelimir, Szubotica város polgármestere csütörtökön Beogradba utazott. A polgármester csak hétfőn fog visszatérni Szuboticaára.

— Elkészült a rokkant-törvényjavaslat. Beogradból jelentik: Drinkovics Máté szociálpolitikai miniszter csütörtökön átnyújtotta a miniszterelnöknek az új rokkant-törvényjavaslatot. A miniszterelnök a javaslatot rövidesen megküldi a legfelsőbb törvényhozó tanácsnak és a szociálpolitikai miniszter a tanácsba Roszmanovics Ljubomir osztályfőnököt delegálta.

— Bucsulakoma Dimitrijevic tábornok tiszteletére. Dimitrijevic Milivoj tábornok Szuboticaáról való eltávazása alkalmából 27-ikén, szombaton este a tábornok tisztelői bankettet rendeznek a Gradjanszka Kaszinóban. A bankett, amelyen hölgyek is résztvehetnek, pontosan fél kilenc órákor kezdődik. Jelentkezéseket elfogadnak a Gradjanszka Kaszinóban.

— Coolidge biztosítási igazgató lesz. Newyorkból jelentik: Calvin Coolidge, az Egyesült Államok volt elnöke, bejelentette a nyilvánosságnak, hogy május elsején állásba lép. Megegyezt a Newyork Life Insurance Co-val, hogy a nagy biztosító társaság igazgatói állását vállalja. A szerződést már aláírták.

TÖZSDE

ZagreB, április 25. (Zárlat.) Páris 221.51—223.51, London 276—276.80, Newyork 56.71—56.91, Zürich 10.94.40—10.97.40, Milánó 297.14—299.14, Madrid 798—802, Berlin 13.4850—13.5150, Bécs 798.16—801.16, Prága 168.15—168.95, Budapest 990.55—993.55.

Zárlat, április 25. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.0000, London 25.21 egyenlő, Newyork 519.475, Brüsszel 72.1375, Milánó 27.21, Madrid 74.80, Amsterdam 208.70, Berlin 123.33, Bécs 72.98, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 58.30, Budapest 90.575, Bukarest 3.6025.

Noviszadi terménytőzsde, április 25. Buza bácskai és tuzsávidkai 100 kálós 240—245, bánáti paritás Vrsac 100 kálós 237.50—240, szerémi 70—80 kálós 244—248. Zab bácskai 240—245, bánáti 237.50—240. Tengeri bácskai és szerémi 257.50—260, bácskai és szerémi V. 260—265, bácskai és szerémi VI. 267.50—270, bánáti 252.50—255. Liszt: Ög és Ög bácskai 330—335, keves bácskai 320—330, óós 300—310, hatos 205—222.50, hetes 275—282.50, nyolcas 207—212.50. Korpá bácskai és szerémi jutazsákokban 180—182.50, bánáti jutazsákokban 177.50—182.50. Irányzat: változatlan. Fogalom: 16 vagon buza, 24 vagon tengeri, 9 vagon liszt. Összesen 49 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, április 25. Határidőüzlet: Buza októberre 26.14—26.32, zárlat 26.14—26.15, májusra 24.43—24.60, zárlat 24.44—24.45. Rozs októberre 23.22—23.35, zárlat 23.21—23.22, májusra 21.68—21.86, zárlat 21.71—21.72. Tengeri májusra 26.64—26.85, zárlat 26.72—26.73, júliusra 27.38—27.48, zárlat 27.41—27.42. Készárúpiac: buza 24.85—26.15, takarmányárpa 26.25—27, köles 27.50—28.50, tengeri 27.35—29.50, korpá 18.50—18.75, rozs 21.85—21.90, sörárpa 27—29, zab 25.50—26.50.

Chicagói terménytőzsde, április 25. Középfolyamok: Buza május 113 háromnegyed, július 118 egyenlő, szeptember 121 ötnyelcad. Tengeri május 89, július 92 ötnyelcad, szeptember 94. Zab május 47 háromnyelcad. Rozs május 94.

Winnipeg-i terménytőzsde, április 25. Középfolyamok: Buza május 121, július 123 háromnyelcad, október 123 háromnyelcad.

Liverpooli terménytőzsde, április 25. (Zárlat.) Buza május 8 sh 4 ötnyelcad d, július 8 sh 9 háromnyelcad d, október 9 sh 1 és fél d.

Bécsi pótvásár, apr. 25. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Marha 113, szilárdan tartott, zsírterítés 307, hussértés 413, változatlan.

— Száz évvel ezelőtt született Billroth orvosnár. Bécsből jelentik: Április 26-ikán lesz száz éve, hogy Billroth Tivadar, a világhírű bécsi sebésztnár megszületett. Egyike volt a legkiválóbb elméleti és gya-

korlati orvosoknak, számos új műtéti eljárást talált fel és új alapokra fektette a hadisebészetet. Billroth Tivadar 1894-ben halt meg és most századik születésnapja alkalmából a bécsi egyetem nagy ünnepeket rendez a kiváló tudós emlékére.

— Viktor Emánuel olasz király szobortörödékeket ásvott ki a Largo Argentínóban. Rómából jelentik: A király nagy kísérettel kiment megnézni a Largo Argentínóban folyamaiban levő archeológiai ásatásokat. Nagy érdeklődéssel szemlélte a templom maradványait és egy rendkívül művészes kivitelű, fejet ábrázoló szobormaradványt. Maga is ásvott vett a kezébe és a délelőtti folyamán több szobortörödéket ásvott ki. A király azután a Scipiói sírját tekintette meg és nagy figyelemmel nézte meg a nemrégiben kiásvott régi sírt.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint változékony, nyugtalan és aránylag még hűvös idő várható, kisebb esőkkel.

— A vajdasági pravoszlávok az egyházi autonómiaért. Noviszadról jelentik: A görög keleti szent szinat a vallásügyi miniszteriummal karöltve most dolgozik a görögkeleti egyház újjászervezéséről szóló törvényjavaslaton. A javaslat ellen a görögkeleti hitközségek és iricot indítottak, mert az új javaslat szerint megszűnik a hitközségek autonómiaja, nem fennélkézhetnek a hitközségi vagyon felett, azonkívül a lelkészek megválasztása sem fog a hitközségek hatáskörébe tartozni. A noviszadi görögkeleti hitközség is felkapcsolódott az országos mozgalomba és körlevélben hívta fel a vajdasági hitközségeket, hogy szintén csatlakozzanak a mozgalomhoz. A felhívásnak meglett az eredménye, a legtöbb hitközség a noviszadi hitközség álláspontjára helyezkedett. Elhatározták, hogy vasárnap Noviszadon a Nikolaievska-iskolában gyűlést tartanak, amelyen határozati javaslatot terjesztenek majd elő. A határozati javaslatban kérni fogják, hogy hagyják meg a hitközségek autonómiaját.

— Halálkozás. Noviszadról jelentik: Kedden este Noviszadon meghalt özvegy Oppenheimer Dávidné, akit szerdán délután nagy részvét mellett temettek el. Az elhunytban dr. Oppenheimer Armin ügyvéd anyját, dr. Schossberger Sándor orvos anyósát gyászolja.

— A bácskai tartomány csütörtökön átvette Szuboticaát a csikéria utat. Csütörtökön délelőtti Szuboticaára érkezett Bugarszki Péter tartományi főmérnök, az építészeti és forgalmi osztály főnöke és még egy tartományi mérnök, akik megjelentek Petrovics Kosztavárosi főmérnöknel és kijelentették, hogy megbízuk van a csikéria országút átvételére. A csikéria országút eddig városi kezelésben levő állami út volt és a tartomány és a város között létrejött meg egyezés szerint a tartomány hatáskörébe tartozik. A csikéria út átvétele csütörtökön délelőtti megtörtént.

— Lemondott tizenhárom tuzsávid városi képviselő. Ljubjanából jelentik: A költségvetés vitája alkalmával keletkezett nézeteltérés miatt tizenhárom képviselőtestületi tag, akik a volt szlovén néppárthoz tartoztak, mandátumukról lemondtak. A képviselőtestület ilyenformán határozatképtelen lett és most valószínű, hogy a kormány rövidesen új képviselőtestületet nevez ki, amely a költségvetést letárgyalja.

— A török külügyminiszter Rómában. Rómából jelentik: Teofik Rusdi bej török külügyminiszter, aki jelenleg Genfben van, csütörtökön arról értesítette a római török követ utján az olasz kormányt, hogy a jövő hét folyamán Rómába érkezik. A Tribuna ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Rusdi bej látogatása az olasz-török baráti viszony további kimélyítését jelenti.

— A baloldali pártok győztek a dán választásokon. Koppenhágából jelentik: A dán választások a baloldali pártok megsemmisítő győzelmével végződtek. A konzervatívok súlyos vereséget szenvedtek és a kormány emiatt benyújtotta lemondását. A király szombaton fog a vezető pártok politikusaival tanácskozni az új kormány összetételéről.

— **Hauser Andre hangversenyének műsora.** Óriási érdeklődés előzi meg Hauser Andre szombat esti hangversenyét. A fiatal szubotocai származású hegedűművész a következő nívós műsorról fog tanuságot tenni újabb fejlődéséről. 1. Tartini: Ördögtrilla-sonata. 2. Vivaldi—Kreisler: Concerto. 3. Bach: Chaconne. 4. Szymanowski: Notturmo. Dvorak: Két szláv tánc. 5. E. Bloch: Zerknirschung. Zsolt: Valse Caprice. De Falla—Kreisler: Danse espagnole. A nagytehetségű fiatal hegedűművészt dr. Herz Ottó a kiváló budapesti zongoraművész kíséri. A Városi Színház koncerttermében megtartandó hangversenyre jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

— **Egyre jobban elfajul a Benes—Kramarz affér.** Prágából jelentik: Az ismeretes Benes—Kramarz affér, ahelyett, hogy mint várták, enyhült volna, még jobban elfajult. Hír szerint Benes becsületsértési pert indít Kramarz ellen. Politikai körökben azon vannak, hogy a kormányt megneveltsék a lemondástól. Kiszivárgott hírek szerint felszólították Kramarozt, hogy ismételté meg vádjait egy pártatlan fórum előtt, de olyképpen, hogy tárja elő bizonyítékait is.

— **Borzalmas erejű orkán pusztít Japánban.** Tokióból jelentik: Japán felett borzalmas erejű orkán vonult végig. Hokkaidó-szigeten négyezer ember pusztult el a viharban. A tengeren számos hajókatasztrófa történt, de a közelebbi adatok hiányoznak, mert Japánt a vihar valósággal elvágtatta a külvilágtól.

— **Gibson lefegyverzési beszédének kelvőző hatása Angliában.** Londonból jelentik: A londoni sajtó Gibson amerikai delegátus genfi lefegyverzési beszédét: bő kommentárral látja el. A beszéd valamennyi lapnak tetszett. A Times szerint Gibson nyilatkozta a lefegyverzési kérdés labirintusában jó kiindulópontot jelent, amellyel meg lehet oldani a probléma teljes komplexumát. Az Egyesült-Államok kormánya megragadta az iniciatívát. A Daily Telegraph szerint a nagyhatalmak a közel jövőben meg fognak egyezni a tengeri lefegyverzés kérdésében s a flották problémájának elintézése után sor kerül a szárazföldi lefegyverzésre is.

— **Óriási havazások Németországban.** Berlinből jelentik: Középnémetországban ismét beköszöntött a tél. A hőmérséklet Berlinben is a fagypontra alá süllyedt, több helyen —2 fok hideget mutatott a hőmérő. Délen erős havazás indult, amely később hóviharrá fokozódott. A hóviharnak két halálát okozta is van. Öt diák csónakázni ment a Büggel-tóra. A csónakot a tó közepén érte a vihar és felborította. Két diák a vízbe fullt, a másik háromnak sikerült partra uszni. Az Óriáshegységben —9 fok hideg van.

— **A diáktüntetések miatt lemondott a spanyol közoktatási miniszter.** Madridból jelentik: A közoktatási miniszter Primo de Rivera rendelkezésére bocsátotta tárcáját, abban a hitben, hogy ezzel esetleg megkönnyíti a miniszterelnöknek az egyetemi zavarok elsimítását.

— **Eltűnt a hindu ezüsbábvány.** Londonból jelentik: Bombayból újabb vallási zavargásokat jelentenek. Amikor egy hindu egyházi kömet elvonult egy mohamedán mecset előtt, rémülten vették észre, hogy eltűnt az a gyaloghíntő, amelyen az ezüst bálványt vitték. A hinduk erre megtámadták a mecset környékén levő mohamedánokat, akik botokkal védekeztek. Mire a rendőrség közbelépett, két halott és tizenegy súlyos sebesült maradt az ucca porában.

— **Megmérgezte magát egy budapesti színész.** Budapestről jelentik: Szerdán este lakásán lúgkóddal mérgezte magát Harsányi Lili budapesti színész. Harsányi Lili, aki tehetséges színész volt, két évvel ezelőtt szerelmes lett egy szabásba, akinek kedvéért megvált a szinpadtól is. A családi élet azonban nem volt holdog és ez a holdogtalanság vitte rá a szerencsétlen nőt végzetes tetteire. Haldokolva szállították kórházba.

— **Cylikos-ág tíz dinár miatt.** Osziyekről jelentik: Zrnics Milán volpoei földműves búzát vett barátjától, Knjezsevics Ádámtól. A vétel után bementek egyik kocsmába áldomást inni. A fizetésnél Knjezsevics észrevette, hogy pénzéből, amelyet Zrnicsától kapott, tíz dinár hiányzik. Emiatt összeszólalkoztak és a vita hevésben Zrnics bicskát rántott és leszurta barátját, aki nyomában meghalt. A gyilkost letartóztatták.

— **A német birodalmi bank felemelte a kamatját.** Berlinből jelentik: A birodalmi bank a váltólezárási kamatlábat csütörtökön hat és fél százalékról hét és fél százalékra emelte fel, a lombard kamatláb pedig hét és fél százalékról nyolc százalékra emelkedett. A nemzetközi pénzügyi számára a berlini ráta felemelése nem meglepetés, mert azt előre várták.

— **Egy horvát költő jubileuma.** Zagrebből jelentik: A zagrebi irodalmi élet csütörtökön ünnepelte meg lényes külsőségek között dr. Arnold Gyuró horvát költő és nyugalmazott egyetemi tanár hetvenötödik születésnapját. A horvát költők nesztora a múlt század lirai költészetének egyik legkimagaslóbb alakja. A Vijenac nevű irodalmi folyóirat szerkesztője volt hosszú évtizedeken keresztül. Harminc évig egyetemi tanár volt a zagrebi filozófiai fakultáson és több tanárgenerációt nevelt fel. Barátai, tanítványai és kortársai meleg ünneplésben részesítették a még ma is aktív költőt.

Birálat . . .

„Edgar Wallace egyszerűen veszedelme a háztartásnak, az egészségnek, a zsebnek, sőt az ebédnek is! A háztartásnak árt, mert azokon a napokon, amikor egy-egy Wallace-kötet kerül a házba, a háziasszony éppen csak a legszükségesebb dolgokat végzi el. Árt az egészségnek, mert a Wallace-regény olvasását lehetetlen abbahagyni, úgy-hogy kedvéért az éjszakát is meglopja az ember. Végül árt a zsebnek is mert a Wallace-regény rajongói inkább más egyébről mondanak le, de a legujabb kötetet mégis megveszik . . .”
H. M.-né

— **Crikvenicára érkeztek a német autókлуб kirándulói.** Sibenikről jelentik: A német autókлуб kirándulói, akik Zagrebban keresztül Boszniába, majd Dubrovnikba, azután Sibenikbe mentek, csütörtök délután tovább utaztak Crikvenicára, ahova este érkeztek meg. Sibenikbe és Crikvenicára is meleg fogadtatásban részesítették a német kirándulókat.

— **Huszonkét új himlőmegbetegedés történt Londonban.** Londonból jelentik: A nagy gyorsasággal terjedő feketehimlő járvány leküzdésére és izolálására irányuló intézkedések nem sok eredménnyel jártak. Szerdán huszonkét újabb megbetegedés történt Londonban és most már 277 beteget ápolnak a londoni kórházakban.

— **Halálos zuhanás az építőállványról.** Vnkovec-ről jelentik: Tóth István kőműves munkás Vnkovec-en egy épülő palota harmadik emeleti állványáról lezuhant és szörnyet halt. A rendőrség nyomozást indított.

— **Lezuhant és szörnyethalt két kanadai repülő.** Londonból jelentik: Torontóból jelentik, hogy Marschall és William Mackenzie kanadai aviatikusok lezuhantak. Mind a két repülő meghalt.

— **Tilos Szubotocán az üzletekbe kutyákat bevezetni.** A szubotocai rendőrség a bicskai tartomány utasítása értelmében csütörtökön a következő rendeletet adta ki: Az utóbbi időben egyre több kutyaharapási esetet jelentenek a rendőrségen. Hogy ennek elejét vegyék és a veszettség terjedését megakadályozzák, a rendőrség elrendeli, hogy a kóbor kutyákat a gypmester, tekintet nélkül arra, hogy a tulajdonosa jelentkez-e érte, vagy sem, lebukozza. A tanyákon kóborló kutyákat a csendőrségnek, rendőrfőnöknek és mezőőrnek joga van azonnal lelőni. Felszólítja a rendőrség a közönséget, hogy a kutyák nyakába tegyenek nyakláncot, addig is, míg az ebadó közeli bevezetésével egyidejűleg a rendőrség ki nem adja a jelző plaketteket. A rendőrség felszólítja az összes üzlettulajdonosokat, hogy látható helyen függesszenek ki táblát arról, hogy az üzlethelyiségbe tilos kutyát bevinni. Azt, aki ezt a rendeletet megszegi, szigorúan megbüntetik. Ez a rendelet már életbe lépett és vonatkozik kivétel nélkül az összes üzletekre.

Creme Simon

Nem száraz és nem zsíros, ellenben a legteljesebb simulekőnységgel hatol be a bőr poruszaiba. A CRÈME SIMON megelénkíti és simábbá teszi a felhámot, felüdíti a természetes arc-színt.

Haszndálati utasítás: mosakodás után, a még nedves arcát enyhén bevonja a creme-mel és könnyed dörzsöléssel a porusokba juttatja, majd pedig felszártatja egy törülközővel.

SIMON - pariz és szteppa
PARIS

— **A lakók küldöttségileg kérték a városházán a Jugovicseva-ucca kikövezését.** A Jugovicseva (Erdő)-ucca lakói csütörtökön küldöttségileg jelentek meg a városházán, ahol dr. Hoffmann Kálmán alpolgármester fogadta őket. A küldöttség azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a város köveztesse ki a Jugovicseva-ullcát, amelyen ma már szinte lehetetlen a közlekedés. Az ucca kövezetének rendbekerítése azért volna rendkívül fontos, mert egyrészt a Kakasiskolába igyekvő gyermekek nagyrésze ezen az uccán keresztül jár, másrészt ez az ucca vezet ki a városligetbe. Hoffmann Kálmán alpolgármester megígérte a küldöttség tagjainak, hogy a városi tanács foglalkozni fog az ügyvel.

— **Meghalt a sztaribecseli ármentesítő társulat főmérnöke.** Pálffy Dezső főmérnök, a tiszai ármentesítő társulat igazgatója hatvannyolc éves korában rövid szenvedés után meghalt. Pálffy Dezső szombaton hirtelen rosszul lett, átvitték Szegedre, azonban már nem lehetett megoperálni s Pálffy az ottani egyetemi kórházban kiszenvedett. Az elhunyt főmérnököt Szegeden temették el. Pálffy Dezső előkelő szegedi családból származik, fivére dr. Pálffy József szegedi városi tanácsnoknak és Pálffy Dániel volt képviselőnek. Előbb a szombori államépítészeti hivatalnak volt főmérnöke s nevéhez és működéséhez a bicskai utak építésének érdeme fűződik. Huszonhat éven át állott a tiszai ármentesítő társulat szolgálatában, amelynek utóbb igazgatója volt. Felesége és gyermekei gyászolják.

— **Véresre verték a kegyetlen mostohaapát leánya temetésén.** Berlinből jelentik: A weissenseei temetésen egy tizenhat éves leány temetésén botrányos jelenetek történtek. A leány, Schultz Irmgard, néhány nappal ezelőtt öngyilkosságot követett el. A pap a koporsó fölött beszédet mondott és az öngyilkosság okáról azt mondta, hogy szegény teremtést szerelmű bántat vitte a sírba. A leány mostohaapjának szomszédai félbeszakították a gyászbeszédet és kiabálni kezdtek, hogy a mostohaapjuk félrevezették a papot, a leány nem tudta elviselni mostohaapjának brutális bánásmódját. Állandóan üttették-verték és munkacseréjét a végsőkig kihasználta. A mostohaapa tiltakozott a vád ellen, mire a szomszédok rárohantak és véresre verték. Végül is rendőroket kellett hívni, akik kiszabadították a férfit a dühöngő szomszédok kezéből.

— **Letica Dusan Szentján.** Szentáról jelentik: Letica Dusan, a pénzügyminiszterium segédminisztere csütörtökön Bulgarszki Todor noviszadi pénzügyigazgató kíséretében Szentára utazott, ahol átvizsgálta az adóhivatal működését. Letica segédminiszter a tapasztalatok felett a legnagyobb megelégedését fejezte ki.

— **Megsértette szüleit és szegényében öngyilkos lett.** Osziyekről jelentik: Tomasics Ferenc huszonöt éves gúdnovcei kereskedősség özszeszőlalkozott szüleiivel, akiket sértő szókkal illelt. A civakodás után a fiú lőkismeret furdalt érzett és a faskamrába felakasztotta magát. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írta, hogy szegényen eljárását és amiatt a halálba menekül.

— **Hasbalította magát egy écskai cukorkaőr.** Beeskerekéről jelentik: Szokolov Váza hatvanhét éves écskai cukorkaőr a konkurrencia miatt nagy nyomorba került. Az öreg ember, aki tíz évig árult cukorkát a község uccán, szerdán lakásán egy régi pisztollyal hasbalította magát. Szerdánlították a beeskerei kórházba, ahol a halállal vívódik.

— **Betörés Veliki Gájon.** Vrsacról jelentik: Hétfőről keddre virradó éjjel a Vrsac közelében fekvő Veliki Gáj községben vakmerő betörés történt. Sorhs János gáji gazda istállójába és takarmánykamrájába hatoltak a betörők és két lovat, egy csikót, egy vadonutaj kocsit, két pár lőszerszámot, négy lópókrocot, zabot, kukoricát, öt sonkát, kenyeret, szappant, több fejszét és szerszámot elvittek. A kár meghaladja a huszezer dinárt.

— **Halálos autóbiztosítás Budapestén.** Budapestről jelentik: A Fő-ucca 60. számú ház előtt át akart haladni az uttesten Langhauser Anna tizenkilenc éves háztartásbeli leány. Amikor az uttest közepén volt, mindkét irányból autó közeledett. Az egyik oldalon egy személyautó, a Lánchid felől egy postai teherautó robogott át az uttesten. A fiatal leány elvesztette a fejét, vissza akart rohanni a járdára s egyenesen beleszaladt a postautóba, mely elütötte. A mentők súlyos állapotban vitték a Rókusha, ahol meghalt.

— **Nagy szeszempórást fedeztek fel két amerikai gőzösön.** Londonból jelentik: A Republic nevű amerikai gőzösön amerikai vámőrök 400 palack szeszestaltaltak az I. osztályú kabinok falai mögött. A palackokat igen ügyesen rejtették el a falak táblázata mögött és holléjük csak az árulta el, hogy az egyik palack a hajó himbalódzása folytán eltört és a kabinban alkohol szaga terjedt. Amikor a vámőrök tapogatni kezdték a fal burkolatát, ráakadtak egy titkos rugóra, amelynek nyomására megvált egy elrejtett szekrény ajtaja. Erre átkutatták az egész hajót és még husz más kabinban találtak titkos szesztraktárakat. A hajó tisztjei tagadták, hogy tudomásuk volt az esetről, de a kikötőparancsnok tanukkal bebizonyította, hogy a pincérek az egész uton nyíltan szolgáltak fel szeszestaltalokat az utasoknak. Ugyanaznap egy másik amerikai hajón 600 palack szeszestaltal fedeztek fel.

— A végzetes hajásatt. Noviszadról jelentik: Mult évi október 28-án Sztan Joca tizenhétéves nemesi-csevoí cigánylegény veszekedés közben agyonszúrta Radu Lajos cigányt. A hecskerek törvényszékén megtartott fő tárgyaláson Sztan Joca azzal védekezett, hogy jogos védelemből követte el tettét. A meggyilkolt legény nővére, egy Radu Guta nevű cigányleány, egy hajásattot adott át neki, hogy juttassa el azt a bíróságra egy másik legénynek. A csatot meglátta a leány bátyja, aki azt hitte, hogy Radu Guta szerelmi viszonyt folytat vele és neki adta ajándékba a csatot. Hiábavaló volt minden védekezés, Radu Lajos rárohant, mire a vádlott védekezéséből maga elé tartotta a kést és a legény beteszaladt az éles pengébe. A hecskerek törvényszék ezévi január 17-ikén szándékos emberölés bűntettéért öt évi fegyházra ítélte a vádlottat. A felebbviteli bíróság csütörtökön helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

— **Leggett a dünkirchoni híres könyvtár.** Párisból jelentik: A dünkirchoni városi könyvtárban nagy tűz pusztított, amelynek megbecsülhetetlen értékek estek áldozatul. A könyvtár több, mint 90.000 kötetből és iratsomagból állott. Világhírű, közepéri kéziratosokat, nyomtatványokat is őriztek a könyvtárban, amelyek egytől-egyig odaégették. Elpusztult a levéltár is. A szomszédos városi múzeumban is nagy a kár.

A csukamájolaj helyett
a melegebb időszakában is a jóízű,
kellemes, poralaku
JEMALT
valóságos élvezet

— Felmentéssel végződött a szuboticei tanítóképzőintézet igazgatója által indított sajtóper. Noviszadról jelentik: Dragovics Milivoj szuboticei jogász a szuboticei »Vesnik«-ben mult évi március 28-ikán »Visszaélések a szuboticei tanítóképzőben« cím alatt Szvircsevics Hrisztofor igazgatóról cikket írt, mely miatt az igazgató sajtóper indított. A szuboticei törvényszék ezévi január 15-ikén Dragovics Milivojt tizenöt napi fegyházra ítélte. A felebbviteli bíróság alkalmazta az időközben kiadott amnesztia rendeletét és felmentette a vádlottat.

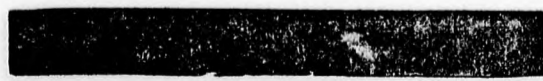
— Gyujtogatásért öt évi fegyház. Noviszadról jelentik: A szuboticei törvényszék mult évi december 28-ikán Mata József múlt bűntettét öt évi fegyházra ítélte, mert mult év augusztusban felgyújtotta Balázs Béla földirtokos tanyáját és elhagyta a kárát az egész buza és árpatermést. A földirtokos kára meghaladta a 140.000 dinárt. A fő tárgyaláson a bűntett azzal védekezett, hogy tértének elkövetésére felbízatták, de ez nem bizonyult igaznak és a törvényszék a vádlottat öt évi fegyházra ítélte. A felebbviteli bíróság ezt a bűntételt helybenhagyta s elutasította a vizsgálati fogságban lévő vádlott szabadlábrahelyezési kérelmét.

Mi okozza a rossz székélést?

Amint az étel a gyomorba kerül, azonnal nagy mennyiségű gyomornedvet vált ki. Ha sok gyomornedvet vált ki, az ételből egy savanykás massa lesz, amely ott erjedni kezd, a gyomorban marad néhány óráig és nagy fájdalmakat okoz. Ha azonban egy kis MAGNA-port vesz be egy kis vízben, amint a legkisebb fájdalmat érzi, megszűnnek a fájdalmak és görcsök, mert a MAGNA-por megszünteti a savtúltengést, elejét veszi a táplálék erjedésének, enyhítőleg hat a gyomor belső nyálkahártyájára és így gyorsan, minden fájdalom nélkül rendezőhöz az emésztést és a székélést.

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában, egy kis csomag használati utasítással együtt 4 dinár.

— A temerini sógorgyilkos gazda a felebbviteli bíróság előtt. Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság csütörtökön tárgyalta Zseli Mihály temerini gazda bűntettét. Zseli a mult év október 6-ikán agyonlőtte sógorát, Pásztor Jánost, akivel előzőleg veszekedett. A törvényszék Zselit egyévi és nyolchavi börtönrre ítélte, a felebbviteli bíróság pedig az ítéletet helybenhagyta.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a *Sirofen*. Gyógyszertárakban kapható.

— Sikasztásért elítélt postás. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta Cseh József gordinovcei postahivatalnok bűntettét. Cseh, aki szerződéses tisztviselő volt, 7480 dinárt elikkasztott, azonkívül huszonnyolc ajánlott levelet elkövetett. A bíróság háromhavi fegyházra ítélte.

— A felebbviteli bíróság helybenhagyta a sztari-beceji gyilkos tizévi fegyházbüntetését. Noviszadról jelentik: Deák Ferenc sztari-beceji lakos régóta haragos viszonyban volt Tóth-Pofás Béla sztari-beceji gazdálkodóval. Mult évi augusztus 15-ikén Tóth-Pofás Béla Sztari-becelesen unokaöccsével betért egy vendéglőbe, ahol történetesen ugyanott tartózkodott Deák Ferenc is, aki nyomban sértegetni kezdte Tóthot. Tóth-Pofás Béla azonban ki akart térni a veszekedés elől és unokaöccsével elhagyta a kocsmát. Deák Ferenc utának ment és előbb felbűtötte Tóth-Pofás Bét, majd késsel halálos szurást ejtett rajta, úgyhogy a sebesült a kocsmánál esett össze. A noviszadi törvényszék december 14-ikén és folytatódóan december 27-ikén tárgyalta a bűntettét és Deák Ferencet nem előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetésében mondomta ki bűnösnek és tíz évi fegyházra ítélte. A felebbviteli bíróság dr. Gyuróczy Bosko felebbviteli bírósági elnök tanácsa csütörtökön tárgyalta a bűntettét és helybenhagyta az ítéletet. Az elítélt és védője semmiségi panaszt jelentett be.

— Szokolegyesület alakult Turiján. Sztari-becejéről jelentik: Turiján a napokban alakult meg a szokolegyesület. Az alakulást Vujin Milan nyitotta meg és üdvözölte a testvéregyesületek kiküldöttjeit. Az egyesület vezetősége a következő: Elnök Runics Milenko görögkeleti lelkész, alelnök Medurics Rackó gazdálkodó, titkár Subotitski Vlada áhgyező, igazgató Mikovics Szeva tanító, helyettese Maletin Milovan közszéki tisztviselő, pénztáros Katvanszki Radivoj tanító, kulturvezető Flan Franjo tanító, egyesületi orvos dr. Petrovics Szeván, Vázsimányi tatók: Gyendics Szima jegyző, Vujin Milan barktisztviselő, Sándorov Budinka tanítónő, Medurics Borivoj kerekedő, Jekics Milos gyógyszerész. Felügyelőbizottsági tagok: Medurics Julka tanítónő, Vujin Lesza pék, Tomics Szoko hivatalnok.

URADALMI TEJESBÁRÁNY ke-ként 16-18 dinárért az összes Korhaz-üzletekben kapható.

Drogerijski i Parfimerijski Vjesnik címen nemrégiben új szaklap indult meg Zagrebban, amelynek 3. száma most jelent meg a következő tartalommal: 1. A droguista szakképzettség, 2. A zagrabi és beogradi droguista szakiskola szabályzatának tervezete, 3. A droguista szakiskola vizsgakérdései, 4. Az orgona és gyöngyvirág illatáról, 5. Kilowattóra, 6. Dr. E. Paló: A vétőtelek megváltoztatásának kérdéséről. A kitűnően szerkesztett lap havonként egyszer jelenik meg Zagrebban és Beogradban. Kiadóhivatal: Zagreb, Gajeva ulica 20. Évi előfizetési díj 150 dinár.

Az új menutrend, amely május 15-ikén lép életbe, megjelent. A fetszetős külsejű és könnyen kezelhető könyv tartalmazza az összes belföldi, vasúti, tengeri, folyami és légi vonalak pontos menutrendjét, a jugoszláv vasúti térképet és azonkívül a fontosabb külföldi esatlakozásokat is. A »Red voznje« ára 25 dinár és majdnem minden trafikban, valamint az utazási irodáknál kapható.

— Jugoszláviában csak akkor érvényesek a külföldi érettségi bizonyítványok, ha a tanuló miniszteri engedéllyel tanult külföldön. Markovics Csedimir dr., a szuboticei jogakadémia dékánja közli, hogy a közoktatásiügyi miniszterium legújabb rendelete szerint az országban csak akkor érvényesek a külföldön szerzett érettségi bizonyítványok ha a tanuló miniszteri engedéllyel tanult külföldön. Az utóbbi években ugyanis sűrűn előfordult, hogy az országban elvégezték a tanulók a középiskola nyolc osztályát és azután Magyarországra mentek érettségizni miniszteri engedéllyel nélkül. Ezekkel az érettségi bizonyítványokkal, a miniszteri rendelet szerint, nem lehet beiratkozni az ország egyetemére.

— A semmitőszék helybenhagyta Markovics Nikola büntetését Rajics volt főispán egyik saltóperében. A noviszadi semmitőszék szerdán elvetette Markovics Nikola, a hecskerek megszűnt »Radikalszki Borac« című lap szerkesztőjének semmiségi panaszát. Markovicsot Rajics Szevicszláv volt főispán feljelentésére a hecskerek törvényszék és a noviszadi felebbviteli bíróság tizenöt napi elzárásra ítélte. A semmiségi panaszok elutasításával ez az ítélet jogerőssé vált.

— **Betörőszerszámok a homokban.** Vrsacról jelentik: Millesevics Radoje vrsaci hentesmester a háza előtt a homokban egy zsákot talált, amely tele volt betörőszerszámokkal. A zsákból a legmodernebb furógépek, erős kötélleltek és más betörőszerszámok kerültek elő. A hentesmester nyolc napig őrizte lakásán a gyanus szerszámokat, mert azt hitte, hogy a tulajdonosa jelentkezni fog értük. Pár nap mulva gyanus alakokat látott a háza körül és csak ekkor jutott eszébe, hogy a zsákban betörőszerszámok vannak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Titokzatos öngyilkosság a fürdőkönyvben.** Berlinből jelentik: Charlotteburgban egy uszóggyesület tancmulatságot rendezett, amelyet uszóverseny előzött meg. A mulatságot revolverdörrenés zavarta meg és az egyik kabinban vérben találtak rá egy fiatal leányra, aki egy férfi társaságában volt a kabinban. A titokzatos öngyilkosság ügyében a nyomozás megindult.

— **Öngyilkos lett egy budapesti zenetanár.** Budapestről jelentik: Krauze Károly budapesti zenetanár öngyilkossági szándékból lakása pincéjében felakasztotta magát és mire megtalálták, már halott volt. A szerencsétlen ember, aki igen tehetséges muzsikusi volt, a nyomora elől ment a halálba.

Idegos embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes »Ferenc József« keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideg- orvosok véleménye alapján a Ferenc József viz használata az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseivel is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 43

— **Hadünnepi emlékeztetés Pancsevön.** Pancsevön a szerb temetőben több, mint száz szerb katona van eltemetve. A pancsevői Szerb Nőegylet a katonák földi maradványait egy közös sírba gyűjtötte és a sír fölé díszes sírmeleket emeltetett, amelyre a hősök neveit arany betűvel vésték rá. Az emlékművet Predics Rada városi műépítész tervezte. A sírmelek leleplezése vasárnap folyt le ünnepélyes keretek között. Az ünnepélyen megjelent Alaupovics Ljubomir volt vallásügyi miniszter, Öfelsége a király képviselőletben Toskics Lajos ezredes, továbbá Krsztics Rádó tábornok a hadügyminiszter segédje, dr. Baltics Vilko beogradi főispán, Rodics Rafael beogradi érsek és más előkelőségek. Az ünnepi beszédet Öfelsége képviselője Toskics ezredes és Davidovics Obrad szerb esperes tartották. Az előkelő vendégek tiszteletére Pavlovics Gyóka volt pancsevői főispán ebédet adott. Ez alkalommal Öfelsége a király Pavlovics Gyókánál a Szerb Nőegylet elnökét a Szent Száva-rend III. osztályával és az emlékmű tervezőjét Predics Rada városi műépítést a Szent Száva-rend V. osztályával tüntette ki.

— **Kéthavi fogház a rendőr bántalmazásáért.** Noviszadról jelentik: Bajinszki Lázár bácskopetrovoszelei kereskedelmi alkalmazott mult évi október 11-ikén egy petrovoszelei vendéglőben mulatott és duhajkodott. Hajduk Imre rendőr esendre intette a duhajkodó fiatal embert, aki öklével több csapást mért a rendőrrre, mire az Pásztor Péter rendőrtársa segítségével le akarta fogni Bajinszkit, de az Pásztor Péter rendőrt is tetleg bántalmazta. A noviszadi törvényszék szerdán Bajinszkit hatóság elleni erőszak miatt kéthavi fogházra ítélte.

RÁDIÓ

Debussy-est a beogradi rádióban

Dawentry a Valkűrök, Budapest pedig a Hoffmann meséi előadását közvetíti

Szerdán a késő esti órákban javult a vétel és ekkor a kisebb adóenergiával dolgozó állomások műsorát is lehetett fogni. Sikertől hangversenyt adott Beograd, míg Ljubljánból elmaradt az előre hirdetett operavetél és helyette nívós hangversenyt adott a stúdió. Frankfurt és Stuttgart hangjátékokat közvetített és ez az előadás is behozonyította, hogy a német rádióirodalom helyes vágyánon halad. Néhány érdekes hangverseny is szerepelt műsorán, többek között igen sikerült volt a budapesti operaházi zenekar hangversenye, amelynek a vétele kifogástalan volt.

Pénteken a beogradi stúdió Claude Debussy francia zeneszerző emlékének fog hódolni és a hangverseny műsorát az impresszionista zeneirodalom legnagyobb alakjának a szerzeményeiből állította össze (20.45). Figyelemreméltó hangversenyt nyújt Varsó is, ahonnan a varsói szimfónikusok monstrehangversenyt közvetítik. A hangverseny valamennyi lengyel állomáson hallható (20.15). Münchenben a szimfónikus hangversenyt tűzött programjára (20.00). Bécs Julius Büttner »Nagy miséje«-t adja a bécsi zeneakadémia korusának és a bécsi szimfónikus zenekarnak a közreműködésével (19.30). Zagreb stúdiójában Lida Frankovics zongorahangversenyt közvetít (20.35). Néhány operaelőadás is szerepel a pénteki rádió programján. Dawentry a londoni operaház Wagner-ciklusának második előadását közvetíti és pénteken a »Walkűrök« van soron (19.45). Operaelőadást nyújt Nápoly is, ahonnan Puccini két kis operája hallgató (21.05). A budapesti leadó az Operaházról »Hoffmann meséi«-nek az előadását közvetíti (19.30). Próza előadások közül kiemelkedik a beogradi előadás. Dr. Vitezica egyetemi tanár Gogolyról tart előadást, utána pedig Gogoly »Revizor« című vigjátékából adnak részleteket (20.00). Köln leadója, az ott vendégszereplő Arlekin orosz színház előadását közvetíti (20.00). London Shaw »Szent Iván« című darabját tűzte műsorra (21.20).

Ijedt ám a Marci inas arca
Nagy s hatalmas biz az ő kudarca:
NEM RAGYOG A CIPŐ! - Ő belátja,
Ura megdorgálja, száját tátja.
„Vad be okát te gazfickó menten...!”
„Kérem szépen **NEM PYRAMVAL** kentem...!”

SPORT

Službeni deo Subotičkog Nogometnog Podsaveza

RASPORED PRVENSTVENIH UTAKMICA SNP-a na dan 26. aprila 1929. god. u Subotici.

Subotica, I. razr.: Igralište Sport-ŽAK u Dudyvoj Sami:

S. K. Sub. Elektr. Centrala-SMTC u 1/3 sata
SAND-Subotički Sport u 4 sata.

II. razr.: Poštari-Hakoah u 1/9 sati prepodne
Bunjevački S. K.-Forum u 10 sati prepodne.

I. B. razr. na Igralištu SAND-a:

S. K. Sub. E. Centr. res.-SMTC res. u 1/9 sati prepodne.

SAND res.-Sport res. u 19 sati prepodne.

Glavni sportski nadzornik na igralištu Sport-ŽAK gosp. Petar Nikolić.

Glavni sportski nadzornik na igralištu SAND-a gosp. Sonenberg Zoltan. Res. momčadi igraju bez pulike na zatvorenom igralištu.

Glavni blagajnik na igralištu Sport-ŽAK-a kako prepodne, tako i popodne gosp. Brajković Sreten, blagajnik SNP-a.

Ulazne cene popodne Din. 5, 10 i 15.

Ulazne cene prepodne Din. 3 i 5.

Učestvujući klubovi od prepodne i popodne imaju izaslati i to: Svaki klub po 2-2 člana, koji će vršiti dužnost redatelja i po 1-1 člana, koji će vršiti dužnost blagajnika, koji se imaju prijaviti i staviti na raspolaganje gl. blagajniku prepodne u 8 sati, a popodne u 2 sata na igralištu Sport-ŽAK-a.

Obračunavanje prihoda posle utakmice i sve ostalo ima se vršiti po pravilniku izdatom po Upr. Odboru odnosno zaključka gl. vanredne skupštine ovog podsaveza, za odigravanje prv. utakmica.

Igralište, svlačionice i sedište uprava igrališta dužna je staviti na raspoloženje gl. priredjivaču, kako je to određeno u gore spomenutom pravilniku.

Lopje za utakmicu ima dati uprava igrališta uz nagradu, predviđenu u gore citiranom pravilniku.

Subotica, dne 22. aprila 1929.

Skenderović Geza s. r.
tajnik II

A subotički teniszverseny. Palics és Szubotica teniszklubjai között vasárnap került eldöntésre a csapatbajnokság versenye. Az izgalmasnak ígérkező versenyekre már minden előkészület megtörtént és most még csak kedvező idő szükséges a lebonyolításához. A teniszbajnokság kiesési rendszer alapján folyik le, úgyhogy a vasárnapi győztes tovább fog haladni, míg a vesztes fél már nem vesz részt az idei bajnokságban. A rendező egyesület a »Kék Fehér« Teniszklub, amelynek vezetősége a teniszsport népszerűsítése érdekében is minimális helyarákat állapított meg. A belépőjegy tíz dinár. A verseny délután két órákor kezdődik a városligeti pályákon.

Elnarad a Csantaviri AC-Topolai SC mérkőzés. A II. osztályu bajnokság d) csoportjában vasárnapra a Csantaviri AC-Topolai SC bajnoki mérkőzés volt kiírsolva. A csantaviri csapat értesítette az alszövetséget, hogy pályáin vasárnap országos vásárt tartanak és ezért a községi előjáróság nem engedélyezi a mérkőzés megtartását. A bejelentés alapján az alszövetség intézbizottsága a Csantaviri AC-Topolai SC mérkőzést május 12-ikére halasztotta el.

A Topolai Sport Klub megővta a Dulcis ellen elvesztett mérkőzést. Topoláról jelentik: Vasárnap játszották Topolán a másodosztályu derbyt, melynek győztese kerül előreláthatólag az első osztályba. A mérkőzést a Dulcis csapata nyerte 2:0 eredménnyel. Topolán már belenyugodtak a vereségbe, amikor hétfőn a Bácsmegeyi Napló hivatalos rovatából értesültek, hogy Geiszt Henrik vrbászi játékosat az e hó 17-én megtartott intézbizottsági ülésen a VSC-hez igazolták és ugyanaz a Geiszt április 21-én a Dulcis győztes csapatában játszott a TSC ellen. A Topolai Sport Klub vezetősége ezen az alapon azonnal megszerkesztette az óvást és azt kezdte este Szubotícára vitték az alszövetséghez. Mielőtt azonban az óvást beadták volna, az alszövetségi másodtitkár jelenlétében megállapították, hogy Geiszt Henriket a vrbászi Amatőr volt játékosát a Dulcis szabályszerűen kiadta a VSC-nek és az április 17-ikén megtartott intézbizottsági ülésen szabályosan le is igazolták. Alighogy a TSK kiküldöttéi eltávoztak az alszövetség helyisé-

géből, megjelent ott Szegedinszki Nesztor főtitkár és átadott egy levelet, melyben Geiszt április 15-iki kelttel kéri visszaigazclását az anyagegyesületébe. A TSK értesült arról, hogy az állítólag 15-ikén kelt levelet hétfőn, 22-ikén írták. Ennek bizonyítékát is be fogja nyújtani az alszövetséghez. Az intézbizottság szerdai ülésén már tárgyalta a TSK óvását és azt vizsgálatra kiadta a másodtitkárnak.

Ódzsaci vasárnapi sportja. Ódzsaciról jelentik: Az Ódzsaci SC-nek vasárnap nincsen bajnoki mérkőzése és ezért a jóképességű Temerini Torna Club csapatával játszik barátságos mérkőzést a következő csapatfelállításal: Katona, Weiss, Szutter, Knöbl, Hügel, Grafelnik (Teufel), Leszmeister L. Schuy, Trischler, Niederkorn, Baranyi.

BIRÓJELÖLTEK az összes szükséges szabályokat megtanulhatják Szántó Andor szabálykönyvből. Megrendelhető a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala útján. Ára 20 dinár. Postköltsége 2 dinár.

A noviszadi NAK kapusa a Juda Makkabiban. Noviszadról jelentik: Platz Ede, a NAK kapusa átigazolását kérte a Juda Makkabiba.

Vasárnapi sportprogram Noviszadon. Noviszadról jelentik: Vasárnap Noviszadon a NAK és a Radnicski mérkőznek az első osztályu bajnokságért, míg a másodosztályu csapatok közül Noviszadon a két főrivális, a PAK és a ZsAK állnak szembe egymással, Petrovaradinban az ottani Gradjanszki a petrováci Szlovácskival, Vrduken a Rudar a rumai Spártával, Sabácon a Trgovacsai az indjai Konkordialva játszik.

A noviszadi labdarúgó csapatok az önálló kerületi beosztásért. Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületbe tömörült egyesületek csapatai eddig úgy játszottak le a bajnoki mérkőzéseket, hogy azokban a noviszadi és a vidéki csapatok vettek részt. A bajnokság első és másodosztályu csapatai külön-külön mérkőztek. A noviszadi ZsAK, a másodosztályu bajnokság favoritja, szerda este hét órára értekezletre hívta össze a noviszadi első és másodosztályu egyesületeket, amelyen Belajac Zsivko, a ZsAK elnöke felpanaszolta, hogy a jelenlegi beosztás ártalmára van a noviszadi sportnak, a második osztályu csapatok anyagi jövedelem hiányában nem tudják léteiket tovább is fenntartani, miért is indítványozta, hogy az egyesületek foglalkoznak állástalban az irányban, hogy eszentul a noviszadi első és másodosztályu csapatok külön játszzák le bajnoki mérkőzéseiket és hasonlóképpen külön küzdjenek a bajnokságért a vidéki csapatok. Az értekezlet határozatot nem hozott, a megjelent delegátusok úgy döntöttek, hogy egyesületeik meghallgatása után újabb értekezleten döntenek a noviszadi sportra nézve nagyfentosságu kérdésben.

SZINHÁZ

Az ódzsaci műkedvelői előadása Bácskapalánkán. A palánkai türeltség meghívására az ódzsaci műkedvelők szombaton és vasárnapon Bácskapalánkán előadják Marcellus-Richard »Pálzi vadász« című operettjét. A szerepeket Hrubányi Baba, Heitz Katka, Heitz Lenke, Neumayer Mária és Margit, Schneider Paula, Erdős Margit, Brenner Lenke, Zindl Mariska, Brunner Anna, Remann Bálint, Raáb István, Brunner Antal, Schäffer István, Kopeckzy Vilmos, Brunner Miklós, Willmann Ferenc, Mayer János, Trischler Dezső, Peikó János, Neumayer Péter, Manz István és Krausz Antal játszzák. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A noviszadi Fruskagora kirándulásai. A noviszadi Fruskagora turistaegyesület vasárnap két kirándulást szervez. Az egyik kiránduló csoport Zmajevára, a másik pedig Onóvjére megy.

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részül az ő székönyvedvezményben

KÖZGAZDASÁG

Elfagytak a vetőmagvak a délbánáti földeken

Vrsacról jelentik: A múlt gazdasági évben Délbánátban is több gazda áttért a nemes vetőmagvak vetésére. Minthogy a kisérlet eredményes volt, ebben a gazdasági évben az öszivetéshez a legtöbb gazda nemesített vetőmagot használt. A múlt év rekordtermése, amely különösen azokban a gazdaságokban járt kiváló eredménnyel, ahol már nemesített magvakat vetettek, azzal a reménnyel kecsgetett, hogy a gazdák számára kiváló befektetés, ha nemesített vetőmagvakat használnak. A modern gazdálkodási elveknek hódoló délbánáti földművelők az idén azonban azt a keserves tapasztalatot szerezték, hogy a nemesített vetőmag nem bírja ki a nagy hideget.

Azok a földterületek, amelyeket az ősszel nemes magvakkal vetettek be, kopáran állnak, míg a bánáti buzavál hevetett földek szépen kitéleltek.

Sveti-Mihályon egy gazdának 56 holdas buzaföldjén fagyott el a vetés s az egész területet kénytelen most kukorica alá felszántani. Ez nem szörványos jelenség, ma'dnem minden délbánáti gazda panaszkodik, hogy az ősi vetése elfagyott.

Ebből természetesen nem szabad arra következtetni, mintha a nemesített vetőmag használata nem volna sokkal eredményesebb a gazdákra, mintha közönséges huzát vetnek el. Olyan abnormis hideg, mint az idén volt, a legnagyobb ritkaság a Vajdaságban. A tavaszi vetésekben sehol sem volt fagykár s így a gazdák arra következtetnek, hogy a nemesített vetőmagvakat tavasszal kell elvetni, mert ezek a magvak a téli hideget nehezen bírják el.

Szavkovic építésügyi miniszter Noviszadra utazik, hogy döntson a vámpalota elhelyezése ügyében. Noviszadról jelentik: A noviszadi központi vámhivatal építésének kérdése több, mint egy év óta huzódik, mert nincs megegyezés arra nézve, hova kerüljön az új épület. A noviszadi kamara által összehívott értekezlet kimondotta, hogy a legmegfelelőbb elhelyezésnek a két dunai hid közötti területet tartja, ahol elegendő hely van nemcsak a központi vámhivatal, hanem a dunai átrakodó vasuti állomás elhelyezésére is. A noviszadi ezügyben beadványt intézett az építésügyi miniszterhez, akit arra kért, hogy sürgősen küldjön ki egy bizottságot a vámhivatal helyének megállapítására, amely bizottságban a kamara is kapjon egy helyet. A kamara ezenkívül beadványt intézett dr. Borota Branszláv polgármesterhez is és rámutatott a kérdés sürgősségére és arra a veszélyre, hogy a vámhivatal elhelyezési kérdésének megoldatlansága miatt Noviszad nem kapja meg a központi vámhivatalt. Értesülésünk szerint az építésügyi miniszter a közeli napokban Noviszadra jön és személyesen nézi meg a vámhivatal számára kijelölt területeket.

A noviszadi Lloyd közgyűlése. A noviszadi kereskedők és gyárosok egyesülete április 28-ikán délelőtti tíz órákor saját helyiségeiben tartja meg ezévi rendes közgyűlést.

Pótvásár Sztaribecsejen. Sztaribecsejről jelentik: Sztaribecsejen április hó 28-ikán, vasárnap országos pótvásár lesz, amelyre vérszentes helyről mindenféle állat felhajtható.

A svéd gyufatrósz Svédországban készült gyufáihoz Jugoszláviában forgalomban. A svéd gyufatrósz, amely tudvalegőleg az egyedárusítási vezér-gazdátósgától hosszabb időre kibérelte a jugoszláv gyufa egyedárusítását, néhány nappal ezelőtt igen tetszetős külsejű, az eddignél laposabb dobozu s az itt gyártott gyufánál lényegesen jobb gyufákat hoz forgalomba. Ez az új gyufa Svédországban készült s ott látják el nenzeti színű címkékkel és címerrel.

Százegy csőtömegből a hitelezők csak két százaléket kaptak. Zagrebből jelentik: A jugoszláv hitelezővédegylet nemrég Zagrebban megtartott közgyűlésén, az egylet elnöke Weiss Oszkár évi beszámolót tartott az egylet működéséről. A legérdekesebb volt Weiss beszédében, az a megállapítás, hogy a múlt évben befizetett csődügvek legnagyobb részében a hitelezők üres kézzel távoztak, mert százegy véglegesen elintézt csőd esetben a hitelezőknek juttatott átlag kvóta alig haladja meg a két százaléket, vagyis pontosan 2,08%! Nyolcvannegy esetben a hitelezők egy parát sem kaptak követeléseikből.

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Írta: BAEDEKER

— Egy levélből, amelyet kaptam. —

Mily jó azoknak, akik már nem élnek! Mindenki jót mond róluk. S ahogy a sírköveiken mint példás férfiak, hű feleségek, vagy hazafiak, kiváló tehetségek és nemes emberbarátok vannak megörökítve, az utókor emlékeztetésében is mint követendő példák, kitűnő férfiak és erényes nők »élnek« tovább, amíg — el nem felejtik őket. *A de mortuis nil nisi bene* kánonját nem támadhatja meg különvélemény: parancsát a legfüggetlenebb szellem és az intranzigens szókimondó épp úgy tisztelgetben tartja mint az előítéletes nyársalpogár s a gondolkodás nélkül szűkülőkódó nyárpolgár, a Nietzsche esodaállatia.

Milyen különös az ember! A halottakkal szemben gyáva: csak jót mer róluk mondani és írni, pedig ezek már »esöndös emberek« és alig érthetnek neki, az élőkkel szemben pedig — akik csetleg egyen is üthetik — bátor, szájjáró, megszólítja őket mint egy nyelven kofa és rágalmatok szór rá akár egy revolverzsurnaliszta.

Ez a megfigyelés kibékíthető az emberiséggel a legmegátalodottabb mizantrópot s a legkeserényesebb pesszimistát, ha ennek a sajátosságos magatartásnak a vezérlőmotívuma valóban gyávaság volna a megholtak emlékével és hátsószög az élők egyéniségével szemben. De hát a dolog egészen másképpen áll, s az itélkezés »elevenek és holtak« fölött egészen más forrásokból fakad.

Az elhunytakról azért ítélnék kedvezően vagy sehogyan (nil nisi bene) az életben maradtok, mert félnek a Haláltól s tudattalanul meg önkénytelenül némiképpen a szóztalan Halottól is, ettől a sárgaságában oly

ijesztő rémtől, aki elmúlása idejében a Halált, a Rettentest képviseli. (Annyira félnek tőle, hogy sokan, más-különbö nem is éppen gyáva individuumok, a világ minden kincséért se maradnának huzamosabb ideig egyedül együtt azzal a halottal, akit, amíg élő ember volt, annyira szerettek.) Nem az elköltözött egyén érdemeinek vagy nemes tulajdonságainak kegyeletos megbecsülése nyilvánul meg abban, hogy elhallgatják a hibáikat és költetnél jobban dicsőítik az anró érdemeiket, hanem a Haláltól, az Élet e fekete árnyékától és kérelhetetlen tagadásától való félelem; az izánta érzett ellen-szeny és horzalom szüli a meghátrálás, megalkuvás és hasravágódás ama kényszerűségét, amely szemet huny kiabáló hibák és megnyitja a dicsőítés szóáradatának a szilpjeit olyan kvalitások előtt, amelyek éppen nem szembeütők. Az Elhallgatók s a Dicsőítők ilyenmód ki-ongesztelni próbálják magukkal a hatalmas életablót, a Halált; moratóriumot, hitóhaladékat, *Golgofrist*-et lát-szenek eszengetni föle, amikor ily mélyen és szolgálalag, alázatosan és pipogyan hajolnak meg a halálítéletet, a kivégzései s az áldozatai előtt, akik ezt az udvariassá-got már »nagy sajnálatukra« (!) nem tudják viszonzni, s boldogok lettek volna, ha életükben csak kicsi részét nyerhették volna el annak az elismerésnek, amelynek a haláluk után »örvendenek«. Am, akik az életbenmarad-tak szemében erkölcsileg emyire megnöttek, még akkor se bizhatnak el magukat valami nagyon, ha ez előléptetésükről, a rangemelésekükről s a dicsőítettségükről valamely isteni csoda folytán értesülönek, mert észre-vennek, hogy e behódolás a Halálnak, az Ó nagy ha-talmának és szomorú végítéletének szól, s nem a pályá-végzett, kiszenvedett és örökre eltávozott zártsemü, hidegtestü emberestevérüknek...

S vajjon hátsószögnek nevezhető-e, ha ugyanazok a derék férfiak, akik a halottak előtt kalaplevéve ily mé-lyen hajlítják meg elismerésüknek a lohogóit, ennek a zászlónak a nyelvét ütnék végig sok érdemes élön (kül-lönbö, mint akit busan s agyabafébe-dicsérve eltemet-tek), oly merészen peneszkodniázva le őket, mintha tel-jesen fegyvertelenek lennének s minden védelem nélkül állának? Aligha.

Bátornak akkor lehetne tartani az ily harcias lova-got, ha nyíltan és szembe támadná azt, aki ellen kifo-gása vagyok, de a jó ur nem így cselekszik. Négysem-zöld, sőt társaságban is — ha csak nem egészen bolond a temperamentuma vagy nem teljesen gyógyíthatatlan az igazmondása — kellemes huzelgéseket, édes bókokat és udvarias dicséretáradat mond annak a felebarátjának, akit, ha nincs jelen, mindenek elnevez, csak becsületes embernek nem. S mindezt abban a reményben, hogy Is-tennek segítségével kért okozhat neki, s hogy ugyan-ezen égi Hatalmasság jóvoltából az illető nem fogja megtudni, ki az, aki ilyen híret költi. Mert a legrosszabb ember is bizik a jó Istenben, s reméli, hogy az megsze-gíti az igazakat, akiknek van »hátsószög« alaposan »odamondani« a véleményüket azoknak, kik távol van-nak s nem védekezhetnek...

Igy lesz a közvélemény legfelsőbb Kurija előtt egy-szerre kiváló szellem, nagy hazafi, kiengasztalan jellem s a megtestesült polgárrény az a halott, akiről tegnap még azt állították sokan, hogy becsületesebb embereket is akasztottak már mint amilyen ő volt. Persze, ha csodából feltámadna, megint felkötőnivaló gazfickó lenne s visszavetlene azzá, ami első életében volt. Szerencsére a tetszhalál igen nagy ritkaság (ritkább a tetszéletnél), és holtan maradni alighanem jobb sors, mint arra tá-madni föl, hogy nem érdemes élni, s rácszemélni, hogy némely értékes halandónak a becsét csak akkor veszik észre, amikor a szíve már megszünt dobogni, és őt csak a *mortuis nil nisi bene* elvének a parancsolatára nem szidják.

Milyen szomorú és bizony fölötté sovány vigasz-talás az ily férfira, akit életében nem becsülték meg az értéke szerint, az a remény, hogy a közvélemény azonnal pártfogásába fogja venni, mihelyst ravatalon fekszik! Az ilyen ember igazán nem tudja, érdemes-e neki élni és érdemes lesz-e neki meghalni? Bizony, pusztán azért, hogy szidják és irigyeljék, nem érdemes neki élni, és csupán azért, hogy az ítéletüket revidel-ják és földi pályájának a befejezése után egekig ma-gasztalják, nem érdemes meghalni. Ez is, az is: *bad business*. Nem jó üzlet.

Elismert, legjobb minőségű, friss **teavaj** különként **50 dinár** **Trisié Tódor** tejtermékek kereskedésében Subotica, Strassmayerova 22 a. Faragó házszám mellett

Hol vásárol a vidéki Suboticán

Garantált friss **1-a teavaj** kg-ja **50 dinár** **Gulyás** tejtermékek kereskedésében Subotica, Rudičeva ul. 3. Trumbičeva ul. 7. (Papucs-piac)

Üzlethelyiség főzkereskedésnek megfelelő, alsórendű hely, berendezéssel együtt **azonnalra kiadó** Bővebbet a gyermekmenhely-lével szemben levő keményítő-gyárban

CHIFFON — VÁSZON Férfi és női **fehértaneműk, pyjamák és gyermekkelengyek** elegáns és divatos kivitelben **Wagner Ferenc fia** divatárú üzletében, Fótér — Karadjordjev trg

RADIO **KONRATH D. D.** **rádiókészülékei** olcsók, jók, megbi-hatók

Virágai pompásan fejlődnek és gyorsan virulnak ha **Katipos** növényvédővel neveljük őket. Ár 12.50 és 42.- Din. Szorgalmasan **TOJÓK** aprószárnyasok nevelésére, hizlalásra és baromfibetegségek ellen utóirhatatlan a **KOKO** baromfipor. Ár 10.-, 40.- és 115.- Din.

Olcsó, de jó javítást, kész és rendelt cipőket csak a **gyorstalpaló** **Poštana ulica 4.** **LUSPAI**

Furnir **enyvezett lemez** parkett **Fister Guztávnál, Fra Jese trg 6** Barátok temploma során

BUTORT izléses és jó minőségben, méltányos árban, részletre is **Nagy Varjas Rókus** asztalosmesternél VI. kör, Vukovičeva ulica 38. (Csirkepiacnál)

Asztalosok és építetők **figyelmébe!** **Kész ajtók és ablakok** azorn li készállításra kaphatók. Megrendeléseket úgy helyben és vidékre méret és rajz szerint vállaljuk **Mihály István** asztalos Subotica, Zlataričeva 72 (A 10. utó aklanya köz-letben)

Autók Duco-lakkozását kézi fényezését és tapacirozásánál előforduló összes munkákat garanciával vállalja **Szkala Mihály** Oslobodjenje ul. 23

MECHANIKAI-GÉP Speciális fém- és vasvezterga munkák, gépjavitás, új konstrukciók s minden-nemü szivattyuk készítése és javítása **PUSKAS FERENC** modern mechanikai és gépműhelyében Tolstojeva (volt Ódor) ulica 7 szám

Építetők **figyelmébe!** **Kész ajtók és ablakok** azorn li készállításra kaphatók. Megrendeléseket úgy helyben és vidékre méret és rajz szerint vállaljuk **Mihály István** asztalos Subotica, Zlataričeva 22 (A 10. utó aklanya köz-letben) **Preziz gépmunkás asz-talos-segédet és fizetéssel tanoncot felveszek**

Síjút készítésü **gyarmak-, leány- és fiuruhák** tavaszi felöltők, fehértanemű: szép kivitelben és olcsón kaphatók **Facsar szalonban** Sirova, P. J. Korinčević 11

Hölgyek és urak **figyelmébe!** **Festés tisztít** **VIHART IMRE** Sokolska ulica 3

Acélrollógvártás a legjobb kivitelben, olcsón **Vászićs Péter** újonnan berendezett rollógvártótelepén Bene Sudarevičeva ulica 41

Butor izléses és jó minőségben, méltányos árban, **részletre is** **Épüle- Mértth Lajos** asztalosnál VII., Jugovičeva ulica 13.

Bajmokon a Bácsmegeyi Napló részére **hirdetéseket** **Gyetvay József** bizományos vesz fel **Hirdetéseket** Sentán a Bácsmegeyi Napló részére **Molnár Sz. Vince** könyvkereskedése vesz fel.

NYILT-TÉR

Szuboticei Villamosvasut és Világítási R. T.

Hirdetmény

A Szuboticei Villamosvasut és Világítási R. T. igazgatósága eladásra bocsát gépeket, felszereléseket, elektrotechnikai szerelési anyagokat, óeskavasat, stb.

Eladásra kerülnek a következő nagyobb tárgyak:

1. 2 drb gőzagregát, melyek mindegyike egy álló Compound kondenzátoros gépből, L. Lang gyártmány, 10 Atm, 300 C 300 K Sn áll, 210 fordulattal percnként, a háromfázisú generátorral közvetlen kapcsolva, AEG gyártmány, 260 KVA, 2000 V, 42 periodus, gerjesztővel, 6.6 Kw 110 volt, 60 amp.

2. 2 drb gázolínmotor-aggregát, amelyek mindegyike négyhengeres 43/52 HP, 560 fordulattal percnként, közvetlen egyenáramú dinammóval kapcsolva, 25 Kw, 115 volt, 560 fordulattal. *General Electric CO* N. Y. U; S. A. gyártmány.

3. 1 drb fekvő, egyhengeres Rieder feláttyns gép, kondenzátor nélkül, Schlick & Nicholson gyártmány, 35 PS, 140 fordulattal percnként, 8 atm.

4. 1 drb gőzkazán egy füstcsővel, Pek, Budapest gyártmány, 32 négyzetm. fűtőfelülettel, 8 atm.

5. 1 drb benzinagregát, kéthengeres motor, 8 PS, 1350 percnkénti fordulattal, közvetlen egyenáramú dinammóval kapcsolva, 5 Kw, 110 volt, 1350 percnkénti fordulattal.

6. Különléle volt-, amper-, kilovattmérők és villanyórák.

7. Worthington-szivattyu, 8 köbméter teljesítményű, 120 fordulattal.

8. Egyenáramú motorok: series motor, 3 PS, 115 volt, 1150 fordulattal b.) suntmotor 11.6 PS, 550 volt, 720 fordulattal percnként.

9. Különléle egyenáramú automaták.

10. Cca 30.000 kg használt villamosvasuti sín, szisztem Phönix.

Részletes felvilágosításokkal szolgál a

Szuboticei Villamosvasut és Világítási R. T. igazgatósága.

3907

GÖRÖG KEL. SZERB HITKÖZSÉG,
MARTONOS.

Az általunk folyó hó 28-ra hirdett templom tornyának és tetejének befedésére vonatkozó árlejtésünk a közbejött akadályok miatt egyelőre nem tartható meg.

Az árlejtés megtartásának későbbi időpontját ugyanitt jelezni fogjuk.

4335

Az elnökség.

Özv. Zarić Ljubomirné-féle fűszerüzletet május 1-től bérbe veszem. Felhívom az esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket nálam 8 napon belül jelentsék be, mert a későbbi bejelentéseket nem veszem figyelembe.

Subotica, 1929. április 24.

4309

Rothauser Andor

Olcsó utazás Budapestre és
vissza az S.H.S. és a magyar
vasutakon

1929 április 29-től május 13-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vízum nélkül léphető át és a vízum Budapesten 67%-os kedvezményel (1/3-ad árban) adatik ki. A vízum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50%, az SHS vasutak a visszautazásnál 50% díjmérséklést engedélyeznek.

A vízum nélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételeire vonatkozó igazolványok a budapesti Nemzetközi kiállítás alkalmából (1929. május 4-től május 13-ig) adatként ki és a kiállítás megtekintésére jogosítanak. Ezek az igazolványok 40 dinár és portó beküldése ellenében a következő árusítóhelyeken kaphatók:

Beograd: Magyar kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya Beograd, Palata Akademiye, Jakšičeva ul. 2. — Putnik Utazási Iroda, Kolarčeva ul. 1.
Subotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete.

VÁNDOR A NAGY UTON

VIDOR IMRE REGÉNYE

25

— Csak az Isten, Neki meg a szive repesett örömben.

Margit vallásos volt. Nem szerette, ha Isten nevét hiába említik, profanizálják.

— Most beszéljünk komolyan Sándor! Ugyanazt mondom, amit irtam. Maga huszonhárom éves...

— Multam — szolt közbe Sándor.

— ... és csak két év múlva végez. Én addigra vélnány leszek.

— Az se úgy lesz. Először, mert addig nem váruk.

— Hát mit csinálunk?

— A következőket. Jövő hónapban leteszem a második alapvizsgát. Akkor másfél évem van a szigoriatig. Ezt az időt el fogom mézeshetezni magával, ifju, gyönyörű hitvesemmel.

— Hiába! Aki bolond, az bolond.

— Csak a te bolondod édes!

— Sándor ne tegezz! Valaki meghallhatja. Csak nem akar nőülni, mielőtt végezz?

Erre már Sándor felállt. Egyik kezét a nadrágzsebébe süllyesztette. Ez a művelet nála annak volt kétségtelen jele, hogy komoly szónoklatot kíván tartani. Ugyis lett.

— Legyen szives édes — szolt — most engem is meghallgatni. Hogy szeretiük egymást, azt most már tényként leszögezhetjük. Házasságunk leglényegesebb kellékével így lát bírunk. Igaz, hogy nem végeztem el a jogot. Ezt azonban nem szabad ugy kifejezni, hogy nem végeztem. Mert én a jog nélkül is kész ember vagyok. Tisztviselő. Tekintse jogi tanulmányaimat szórakozásnak, időtöltésnek, vegye komoly munkának, de ne mérjen azzal a mértékkel, hogy hány félév van elismerve az indexemben. Meg vagyok győződve, hogy engem szeret és nem a leendő Dr. Rozsos Sándor. Arra az ellenvetésére pedig, hogy ha megnősülök, elhanyagolom a tanulást...

— Ezt nem is mondtam...

— De gondolhatta. Vagy fogja mondani. Nagy más, ha nem maga. Erre pedig a követ-

kező megjegyzéseim van. Nem hiszem, hogy a házasság akadályos volna bármily komoly szellemi munkának. Sőt hiszem, hogy a nős ember komolyabban tud dolgozni. Mert látnató célja van életének. Van, akiért dolgozzék, akiért fáradjon. Különbem nemcsak a jogi studium az, amit én, mint nős művelni óhajtok.

— Hát mi?

— Nem jut eszébe? — kérdezte Sándor.

— Az irodalmat gondolja? Azért jut eszembe, mert ilyen arcot csak egy megbántott költő tud vágni.

És kezével megsimogatta azt a megbántott arcot.

— Hát maga csakugyan költő akar lenni?

— Nem szeretné?

— Tudja isten! A költők mind olyan...

— Milyen?

— Nem férnek való emberek.

— Csacsi beszéd. No, azért nem kell olyan sértődött arccal nézni!

És most ő simogatta meg azt a gömbölyű piros arccskát.

— Jézus! — kiáltott Margit. — Hol vagyunk?

— Most megyünk ki Rákosból.

— Akkor már csak egy állomás van. Sándorka! Maga szépen kiszáll Kőbányán és villamosmal megy be. Nem akarom, hogy a papa lássa magát velem.

— Miért? Mitől fél? Nem akarja magát velem kompromittálni?

— Sándorka ne tréfáljon! Ugy-e megteszi, hogy leszáll Kőbányán? És nem szekiroz engem?

— Megteszem édes!

— Köszönöm.

— Mikor találkozunk? Holnap?

— Nem tudom. Holnap aligha. Otthon lesz dolgom.

— Majd én elővök.

A mozdony a kőbányai védőállomáson fűtyült.

— Most még egy puszt! Margitka! Édes!

— Hova gondol? Felet se! Nincs! Elfogyot!

— Pedig addig én innen el nem megyek.

— Zsaroló!

— Muszáj! Másképp nem lehet megélni.

A vonat már állt. Mire a csók véget ért.

Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Rádió Reklám Jugoszlavia, Pašičeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiedt Frigyes.

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácsstopolai Takarékpénztár.

Veliki Beeskerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár.

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület.

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör.

Velika Kikinda: Centralna Stedionica.

Osziljek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank

Čukovec: Horvát Általános Hitelbank, Hoffmann Elemér.

Noviszad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Merkurbank, Lusztig Bank.

Kula: Hitelbank.

Odzaci: Takarékpénztár.

Vrsac: Deutsche Gewerbe-Genossenschaft, Szalay Utazási Iroda.

Varazdin: Horvát Általános Hitelbank.

Murszka Szubota: Prekmurska Banka.

Ada: Leszámitolóbank.

Az apatini járás részére Berlekovich Sándor utasgíró Apatin.

Szitari Becej: Népbank, Potiska Banka.

Novi Becej: Általános Hitelbank.

Bela Crkva: Trgovačko Udruženje.

Pancevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank.

Szarajevó: Kereskedelmi Kamara.

Szkoplje: Kereskedelmi Kamara.

Lakásról ajánlatos előre gondoskodni.

40 lánc

prima szántóföld (szép nagy szállással) közel a sztara-moravica vasutállomáshoz (esetleg kisebb parcellákban is)

szabadkézből eladó

Bővebb felvilágosítást ad: dr. Horvát Mór ügyvéd Szubotica, (Wilsonova ul.)

Sándor leszállt. Margit utazott tovább. Be a keletibe. Mielőtt a vonat a csarnokba behaladt, szokás szerint minden utas kijött a folyosóra. Margit is. Majd elesett ijedtében, amikor a szomszéd fülkéből Turkics néni látta kilépni. Minden csepp vére a szívébe menekült az arcából. Ez a Turkics néni igen barátságos idős hölgy — öreg asszony — volt. Évtizedek óta özvegyi fátyolt hordott. Nem képletesen, hanem valóságosan. Ez még nem volt baj. De egy házban lakott Atádyékkal és átjárógatott. Ez már inkább baj volt. Sándort ismert, találkozott már vele Atádyéknál. Ez nagy baj volt. És Turkics néni a legnagyobb pletyka volt, ha talán nem is a világon, esetleg nem is a székesfővárosban, de mindenesetre a Józsefvárosban. Ez volt a legnagyobb baj. Az a kérdés, látta-e Sándort? Turkicsné barátságosan intégetett.

— Kezitesókolom! — köszönt Margit kissé büntudatosan.

— Isten hozta Margitka! Nagyszerű színben van. Jót tett a nyaralás.

A vonat célhoz ért. Megállt. A társalgósnak vége szakadt. Margit lesietett apja elébe, aki a perronon várta.

III.

Mikor Sándor másnap hivatalba ment nagy meglepetés érte. Az öreg Atády asztala nemcsak üres, de pusztá is volt. És az öreg nem volt schol. A csoportvezető hívatta Sándort.

— Mi történt maguk között? — kérdezte. — Összeveszett Atádyval?

— Én? Igazán nem tudok róla — csodálkozott Sándor.

— Tegnap nálam volt az öreg és leghatározottabban kérte, hogy tegyem máshová, mert önnel együtt maradni tovább nem akar. Kapacitáltam, mert, sajnos, az öregot sehohsem lehet használni. Eddig még ön volt meg legjobban vele. De hajthatatlan maradt. Kijelentette, hogy, ha én nem teljesítem kérését, magasabb helyre fordul. Engednem kellett. Elvettem ön mellől. Ön majd mást kap, egy gyakornokot. Mindenesetre jól jár vele. De más Atádyval nagyon rosszul. Szóval ön sem tud felvilágosítást adni. Mi ütött az öreghez?

(Folyt. köv.)

A legjobb sportkerékpár

Alexiom

Vezérképviseelő:
D. Pechmajou & Cie
Zemun

Olcso árak Olcso árak
Olvas Olvas
Tartos Tartos
Elegans Elegans

Stessburger
DIVATCIPO KULONLEGESSEGET

Allando nagy raktar a legmodernebb saját készitési cipokbol
Kulon mértékosztaly

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Az új névtörvény életbe lépett

Hivatalosan a családnév irandó elsőnek s azután a keresztnév; tehát nem Gábor Nagy, hanem Nagy Gábor, nem Péter Kis, hanem Kis Péter

Ügyvédek, kereskedők, iparosok részére

az új névtörvény rendelkezéseinek megfelelő nyomtatványokat olcsón, gyorsan s izléses kiállításban készit és szállit

Minerva-nyomda r.-t., Subotica

UJ BUICK és CITROEN automobilonok

4 és 6 hengerral. Használt generáljavitott autók, Citroen csukott-nyitott, Fiat 502-503 kocsik, Ford luxus és teherautók. Leghosszabb lejáratu részlefizetésre kaphatók. Használt autók et beszerélek

KAIN LAJOS
Buick-Citroen képviselete
SUBOTICA, Városháza épület

KINTORNA

— Milyen nehéz és értékes jegygyűrűt vettél nekem drágám. Olyan, mintha legalább is egész életemen át szándékoznám viselni.

Brumzala meséli:
— Három évig használtam ezt az autót anélkül, hogy egy fillért fizettem volna javításért!
— Hát akkor miért akarja eladni?
— Mert most mégis ki kellene fizetni a javításokat.

Beszélgetés a kocsmában.
— Mondd, mit kell tenni a bacilusok megölése céljából?
— Felforralom a vizet.
— Hm, jó, azután?
— Azután sterilizálom.
— Nagyon jó. Azután?
— Azután bort iszom.

Gemütlich urat megkérdeik:
— Te jó Isten hogy nézzel ki?
— A borbélyom megfedekezett a bőrparancsolatról.
— ?
— Arra nem gondolt, hogy »faragott képet ne csinálj magadnak.«

A gyászoló férjet így vigasztalja egyik barátja:
— Ne sirj! Szegény jó feleségednek talán jobb volt így. Ő most már a menyországban van.
— Éppen ezért sírok. Most én kénytelen leszek a pokolba kéredzkedni...

Nagyarányu rablási ügy egyik károsultját hallgatja ki a bíróság.
— Bántalmazták magát a vádlottak? — kérde az elnök.
— Az öreg bácsi ijedten pislog a három marconaképi vádlottra és halkon hebegi:
— Nem bántalmaztak.
— Nem is fenyegették?
— Nem.
— Hát mit csináltak magával, mikor segítségért kiáltott?

— Kapacitálni kezdtek, — feleli reszketeg hangon az öreg.
— De hát mivel kapacitálták?
A bácsika hosszasan hallgat, végre nagynehezen kiböki:
— Az egyik egy söröstüveget vágott a fejemhez, a másik torkom ragadtott, a harmadik pedig betölte a számát.

A leány megkérde a fiatalembertől:
— Mondd, Pista, nem vagy te babonás?
— Egy cseppet sem.
— Az nagyszerű. Tudniillik, te vagy a tizenharmadik völegényem.

Egy vidéki városka intelligenciája műkedvelő előadásra készült. Szerepet kapott a darabban a lelkész is. Azt a hőst, akit ő alakított, az intrikus agyonlövi. A rendező kiadta az utasítást a lelkésznek, hogy a lövés eldördülése után kapjon a szívéhez és ezt mondja:
— Szent Isten, agyonlőtt!
A lelkész azonban kijelentette, hogy ő Isten nevét ilyen alkalomból nem veszi ajkára. Végül megállapodtak, hogy a lelkész ezt fogja mondani:
— Jaj, agyonlőtt!
És végül sor került az előadásra. A jókedvű intrikus a nagy jelenet előtt egy málnaszemet dugott a revolverébe. Mikor a lövés eldördült, a lelkész, szerepéhez híven felkiáltott:
— Jaj, agyonlőtt!!
Ugyanabban a pillanatban a szívéhez kapott. Valami meleg folyadék ért az ujjaihoz. Ijedten megnézte kezét: vérvörös lé festette be. És a lelkész, függetlenül a szerepétől, rémülten elkiáltotta magát:
— Szent Isten, fényleg agyonlőtt!

SLAVEKS FURNIROKAT

legutányosabban szerezhethi be
SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU
Zagreb, Brod n/S vezérképviseelőjénél
LUDWIG HUBERTIŠIN, NOVISAD
Cara Dušana 33. Postafiók 25

AZ ÜZLET

részletesen tájékoztat a magyar üzleti világ eseményeiről.

Ingyenes mutatószámot küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 29

Hosszas fáradozás után végre sikerült beszereznünk olyan **nedvdus és kellemesítű**

narancsot

amely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Ma érkezett és kapható

Mlinacsek cégnél

Subotica, Zrinjski trg 14

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stíli rajzokkal és kellekkel legotcsóbban szállit

LEOPOLD SAMUEL, SENTA

modern előnyomdaberendezési gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és kellekek kaphatók

Legujabb vajdasági szépirodalmi könyv

Kristály István

a Bácsmegeyi Napló kedvelt tárcairója kötetbe gyűjtve kiadta novelláit

Tiszamenti Május

cimen
A vaskos könyv ára postai szétküldéssel 35 dinár
Aki a könyvet meg akarja venni, küldje be az alábbi szelvényt s küldjön bélyegekben vagy posta befizetési lapon 35 dinárt

Kérem megküldeni Kristály István új könyvét a Tiszamenti Május-t.
A 35 dinár vételrárt egyidejűleg küldöm

Név: _____
Cím: _____

VUKOVICS GERŐ uri divatáruháza Subotica, főtér

P. & C. Habig, Borsalino és Gyaklas-kalapot. L. B. O. női- és főfiarisanák egyedüli lerakata. Dunavátozték az összes uri divatcikkekben. A husviti sajson alkalmából mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás

Építetők és cementárúkészítők
figyelmébe!

Bácskai Cementárugyár r. t.
Szubotica

Gyárt: Egy és több színű cement- és mozaiklapokat, drótbetétes és csömöszölt cementöveket;
Elvállal: mindennemű műkö-, vasbeton- és betonmunkákat;
Raktáron tart: mindennemű építési anyagokat, u. m.: kőport, dunai homokot, foyam-kavicsot, — elszigetelő lemezt és folyadékot, továbbá működő fehér, piros és fekete márványszemeséket, darabos és oltott meszt, Heraklit válaszfal lemezeket, chamotte téglát és habarcsot
Költségvetéssel és mintával díjmentesen szolgál

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye
BUDAPESTEN

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23
a Keleti pályaudvarnál
Teljesen ujonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.
Mérsékelt polgári árak.

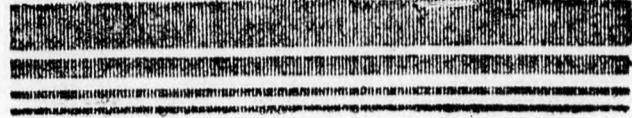
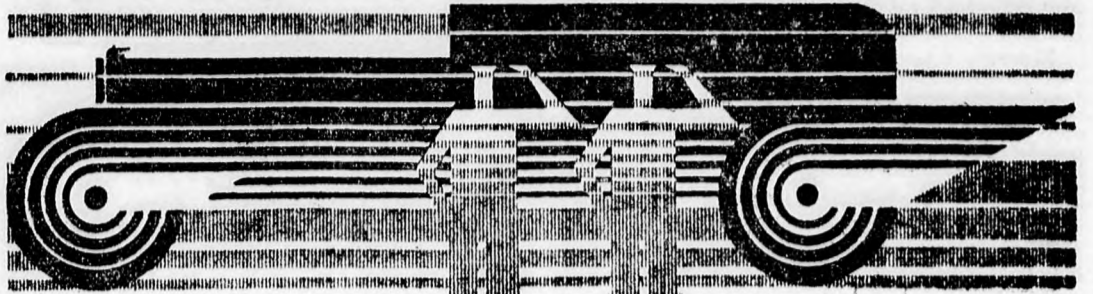
A Bács megyei Naplóra való hivatkozással
20% engedményt kap
Testvérvállalat
OSTENDE KÁVÉHAZ
Tulajdonos: **GROSZ ÖDÖN**

KOMLÓ-

ZSINEG

gyári árban csak
WEITZENFELD és TARSA
cégnél, Subotica
Kérjen árajánlatot! — Telefon: 192

EGY SZÉP ÉS HATALMAS KOCSIT AKAROI

Szépsége legyen ujszerű és meglepő, alakja és arányai tökéletesek.
Karosszériája legyen tágas, kényelmes, erős, de mégis rugalmas, rugózással, hidraulikus lökhárítókkal, hogy családoknak, ismerőseimnek és magának a legnagyobb kényelmet és fényűzést biztosítsa. Egy erőteljes Chrysler motornal, hogy fáradtság nélkül elérhesse vele 80-90-95 kilométeresnél is nagyobb sebességet.
Belső expanziós hidraulikus négykerékfékkel, amely akármilyen tempó, akármilyen poros, vagy nedves uton is tökéletes biztonsággal működik.
Egy olyan kocsit akarok, amely Chrysler zenéiáltása és tapasztalata révén épült, és amely még sem drága.

EGY

PLYMOUTH!

KELL

NEKEM

Plymouth Sedan, négy ajtós-Sedan két ajtós-Roadster-Touring Három híres hathengeres modell-Chrysler Imperial, Chrysler 75, Chrysler 65. Chrysler kocsik minden típusban és árban. Nézze meg a modelleket a képviselőnél. Kérjen arjegyséket.

PLYMOUTH 30 KM PRÓBAUT!

Igen tisztelt Uraim! Szeretném a Plymouth-t magam kipróbálni-minden költség vagy vétel kényeztetés nélkül, Legyenek szivesek egy Plymouth-t Datum _____ idő _____ óráig értem küldeni.

NÉV _____

LAKCIM _____

VZERKEPVEISELO JUGOSZLAVIA RESZERE: W. H. SMYTH, BEOGRAD. KEPVEISELO: ALBERT SZILARD, DIPL. ING., SOMBOR *Chrysler Motors Detroit Michigan*

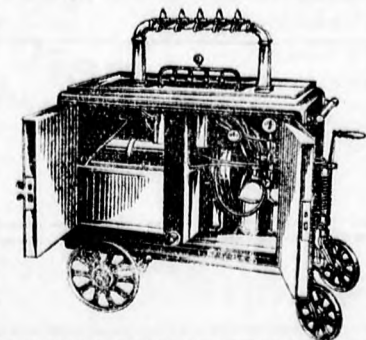
Alor, kénmáj, mézkenyé, zöldpor „Acroplan” gyümölcsakarbolineum, esontliszi, Futterkalk, Schlemmkreide és egyéb vegyszerek
Csak viszonteladónak legjutányosabban
KEMIKALIJA, NOVISAD,
Sljukina ulica 7

Húsz évvel megfiatalítja
mert visszaadja a haj eredeti színét a férfifej-vedjegyes hajregenerátor. Abszolút ártalmatlan, mert méreg és ólommentes. Kapható minden drogeriában, gyógy- és illatszerárban. Ahol még nincs, 40 DINÁR-beküldése ellenében franko szállít 2 üveggel a jugoszlávai képviselő: **BALLA-DROGÉRIA, Vel.-Bečker**

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR
május 4-13
A magyar ipar bemutatója. Számos külön csoport. 25-50% utazási kedvezmény. Vízummentes határátlépés.
Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható:
Budapestben a Vásárhozában, V. Alkotmány-utca 8. — Szuboticeán Kereskedők és gyárosok egyesülete, a Lloyd, az Általános Hitelbank, a Közgazdasági Bank, a Bács megyei Napló kiadóhivatala, a Rádió Reklám Jugoszlávia

Mozgó limonádé-kimérő apparátust szódagyártóval

tetszetős kivitelben és higienikus berendezéssel gyárt
Braća Goldner
jégszekrény-, fabutor- és rézárgyár
Subotica, Jugovića 20
Telefon 1-34
Kérjen árajánlatot!

LIFKA-MOZI

MA NAGY PREMIER!

CIRKUSZHERCEGNŐ

Kálmár Imre operettje filmen

Főszereplők

Harry Liedke Verebes Ernő

Színpadon énekel és táncol Plukovics Manó Kóhalmi Pál

hétköznapokon fél 9 órakor, vasárnap minden előadón

Előadások kezdete naponta 4, 6 és 1/2 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olasz betűkben számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívószöveg jogú leveleket továbbítunk. Kérdésfeltevésekben válaszfeleletet melléjük.

Kozmetikai szalon

Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENŐNÉ

Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villagy és karcfénykezelés, paraffin terapia Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Keresek a Vajdaságban

gyógyszertárberielet. Szíves megkereséseket Vidéki gyógyszerész jelige alatt Rádió Reklám Jugoszlávia Subotica továbbít. 4257

Jóforgalmu mezővárosban

a legjobb praxissal bíró orvos elsőrendű fogtechnikus szakértőt keres, aki mindennemű munkát szájban is végez. Kimerítő és részletes ajánlatokat Orvos jellegre a kiadóba kérek. 4235

VÉTEL-ELADÁS

Róssa- és fehérburgonyát 140 dinár vagontételnél azonnal átadhat ab Subotica, Danilo Ivkov, Slapar, Bácska. 4219

Bácska Topolán levő motorralom, amely azelőtt szélmalom volt, felerészben eladó. Érdeklődni lehet id. Domonkos Ferenc tulajdonosnál. 4321

Eladó szép világos keményfa hálószoba, szőnyeg és egyéb bútordarabok. — Cim a kiadóban. 4334

Leányzóba-butor, szalon-

garnitúra, függönyök, konyhaszekrények, üvegek, paradiesembefültek, íróasztal és mindenféle házi szükségleti dolgok olcsón eladók. Gsak szombatig. Carinarska ulica 11. 4346

Eladó 8 éves nagy Asztra hozzávaló 54 collos Shuttlerworth csepővel, teljesen jó állapotban, olcsó áron. Koloman Valušek, Suhopolje (Slavonia). 4332

Villa Palicsan lakásokkal, gazdasági épületekkel, lenyvesekben jutányosan eladók. Földes ruházlet. 4252

Eladó 18 személyes Fiat autóbuzs, egy Gornick motorgyári magányjáró, 16 lóerős szívógázmotor, 2 tonnás teherautó karosszéria csukott soffőrüléssel. — Aman Antal, Temerin. 4323

Jókarban levő söráparátus egy csappal eladó. Bővebbet Horváth-vendéglo, Subotica, Frankopanska ulica 37. 4305

VÁROSI MOZI

Csütörtök-Vasárnap a leghatalmasabb világjáger!

TOBOGAN

(RUTSCHBAHN)

Főszereplők:

Erna Morena, Fee Malten, Heinrich Georg Luis Lerch, Szőke Szavál

KI A BÜNÖS?

Vigjáték

FILM UJSÁG

Pékseg két kemencével, házzal együtt eladó. Kényes Frigyes, Martonó. 4300

Elveszett egy kerékpár. — Megtaláló jutalom ellenében adja le Nojcek fűszerüzletében. 4298

Csepőszekrény, 42 collos, 5 éves, esetleg Fordsonnal is eladó. Kosztolányi András, Bački Petrovac. 4288

Mucsy-telepen 1 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Érdeklődni lehet Dr. Miladinovic ügyvéd irodájában. 4192

Nemes rózsák, magas törzsű, bokor, futó rózsák, cirka 8.000 drb 38 fajban, továbbá olasz szegő dugványok, muskátli, Vanilien Salvien, Begonia, Szemperflor, mindenféle kerti palánták, azonkívül Ciklamen, Begonia Rex, Fixusok, jácint, tulipán, buxusok kicsi, nagy, rendkívül nagy választékban kaphatók, viszonteladók kerestetnek. Kain elővirág kertészeti telepen Palići ut. Villanytelep mellett. — Parkirozásokat rendkívül olcsó áron vállalok. 3041

Kiadó Subotica központjában, főtéri sarokházamban több új bolthelyiség, uccai lakás, műhely, uccai lejárati pince. Bővebbet Dr. Blum fogorvosnál. Ugyanott bútor és háztartási dolgok eladók. — Házmester felvétetik. 4228

Házhelynek 1 és fél kapaszülő eladó. Bővebbet Kőrösinél, Trumbićeva 7. 4214

22 éve ismert Larucin kapszulák a legjobban beváltak mindennemű húgyvesztéskor, női fehérfolyásnál. Gyógyszertárakban és drogériákban dobozonként 25 dinár. Postai szétküldés Blum gyógytár Subotica, főpostával szemben. 976

Szezonból visszamaradt perzsa szőnyegek forgalmi áron alul beszerezhetők. Részletfizetési kedvezmény. Finom borból készült divatos ridikülök nyakgyöngyök, karkötők, broskok, gyűrűk, legújabb párisi divat Balog Lina cégnél, Subotica. 4249

Cipőüzletemet áthelyeztem a Huspiacra, volt Mácskovic házba, Vujkovic Péro divatruházzal szembe. Cipővétel előtt jöjjen el hozzám, ha szép, olcsó, jó minőségű és divatos cipőt akar venni. A PALMA cipők kiválóságát minden vevőm dicséri. PALMA cipőárulász. 3631

Középkor magányos urinő vagy házaspár Palicsan olcsó lakást kaphat. Amerikanska ulica 4. Megtekinthető délután 2-5-ig. 4221

Motor- és szélmalom Lndason a csendőrlaktanyánál, mely lisztőrlésre, darálásra és különösen paprikaőrésre van berendezve május elsejétől bérbeadó. Bővebbet a tulajdonosnál, Nagy Torma György hengermalom, Ljutovo, vagy hétfőn és pénteken a Tarjse vendégloében, Subotican 12-1 óra között. 3314

Apróhirdetések Subotican az Aleksandrova ulican a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovićeva ulican a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruházletében, Gyümölcsiac, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Becskeren ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók

Noviszadon, Jevrejszka ul. 4. sz. alatt étterem és sör-csarnokban friss villásreggeli, jó házi kozt, szolid árak. Abonoma jutányosan. Tisztelettel Marx Gyula (Gyula bácsi) vendéglo. 4193

Kiadó Palicsan a Krishaber villában egy három és egy két szobás lakás, esetleg egyben is. Telefon 112.

KOLONFÉLE

Kiadó két szoba, előszobás lakás mellékhelyiségekkel, azonnalra. V., Miska Prčić ulica 3. 4345

Elveszett huszonharmadikán subotica vasúttállomáson akatáskám könyvekkel. Becsületes megtalálót kérem, hogy a táskát 100 dinár jutalom ellenében adja át Adam Robert üzletében, villanyteleppel szemben. 4324

Jóforgalmu vendéglo berendezéssel együtt május 1-re kiadó. Suvajdzic Stefan, Subotica, V., Smederevska ul. 11. 4339

Csinosan butorozott modern uccai szoba külön bejáratú május 1-re kiadó. Varga Florian, Trumbićeva ul. 3. 4180

LEVELEZÉS

Egészségügyi haskötők, speciális fűzők és sérvkötők gyári előállításra a legfinomabb kivitelben, mérték után, legolcsóbban. Mider-szalon, Veliki Becskerek. Aleksandrova 45. Telefon 181. 3323

HÁZASSÁG

Megnősülne intelligens, érettségizett, 25 éves kereskedő 200.000 dinár értékű vagyanal rendelkezik. Elvonne csinos, fiatal, hasonló hozománnyal rendelkező, kimondottan intelligens lányt. Csakis fényképes levelekre válaszolok. A legnagyobb diszkreciót biztositom. Fégynekők kizárva. Leveleket Azáha 123. jellegre a noviszadi kiadó továbbít. 3924

FOGLALKOZÁS

Hivataliszolgai vagy pénzügyeskedői állást keresek, másrészt díjazás mellett. Szíves megkereséseket a kiadóba kérek. Abszolút megfogható. 4344

Gyógykezelésnek ajánlkozok az idősabb aszszonok. Vendégloében is megfogható. Baromfit jól tud nevelni. VI., Ilirska ul. 5. 4312

Fénynyomdával reprodukálunk, sokszorosítunk mindenféle fényképet, készítenk nagyban képeslapokat, levélpapírt, áru, gyar, banképeket képevel, stb. A készítéshez csak jó fénykép szükséges. Despotkula. Vrsac. 4330

Fűszerességét, fiatal, helyi vendégloékhoz azonnali belépésre felvétetik. Brunner cukorkagyár. 4331

Fiatál bádoposzenéket keres azonnali belépésre Pinkert Mátyás Bezdán. 4089

Felvezsek ügyes, fiatal, szerbül, magyarul tudó fűksegédel, aki a fehér sntemény készítésében is járatos és a péksütemény-árusításra szavalók ellenében vállalkozik. Ajánlatok Jass Antalné, Čurug címre küldendők. Személyes jelentkezés esetén az utóköltéség nem tértem meg. 4315

Péksegéd zamarbeiter vagy helfer munkát keres azonnali belépésre. Pécsi János, Ridjica. 4322

Hétgye kitünő költista cigány zenekar vezetője ajánlkozok azonnali belépésre ajánlkozok. Cim a kiadóban. 4299

Fiatál asztalossegédel általános munkára felvezsek. Szabolcs József Bezdán. 4281

Ondolálás hajvigás, hajfestés speciálta hölgy paróka készítésben és egyéb hajmunkákban. — Olcsó árak. V. Bulajic SUBOTICA Aleksandrova 15 Prokesh-palota